

Suvestinė redakcija nuo 2012-04-13 iki 2014-10-24

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2005, Nr. [128-4651](#), i. k. 105110MISAK00B1-559

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VALSTYBINĖS MAISTO IR VETERINARIJOS TARNYBOS
DIREKTORIAUS**

**Į S A K Y M A S
DĖL REIKALAVIMŲ PREKYBAI GYVŪNAIS, SPERMA, KIAUŠIALAŠTĖMIS IR
EMBRIONAIS BEI JŲ IMPORTUI PATVIRTINIMO**

2005 m. spalio 11 d. Nr. B1-559
Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos veterinarijos įstatymu (Žin., 1992, Nr. [2-15](#); 2010, Nr. [148-7563](#)) ir įgyvendindamas 1992 m. liepos 13 d. Tarybos direktyvą 92/65/EEB, nustatančią gyvūnų sveikatos reikalavimus, reglamentuojančius prekybą Bendrijoje gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis bei embrionais, kuriems netaikomi gyvūnų sveikatos reikalavimai, nustatyti specialiose Bendrijos taisyklėse, nurodytose direktyvos 90/425/EEB A priedo I dalyje, bei jų importą į Bendriją (OL 2004 m. *specialusis leidimas*, 3 skyrius, 13 tomas, p. 154), su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2010 m. kovo 2 d. Komisijos reglamentu (ES) Nr. 176/2010 (OL 2010 L 52, p. 14):

Preambulės pakeitimai:

Nr. [B1-315](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 80-3953 (2011-07-02), i. k. 111110MISAK00B1-315

1. T v i r t i n u pridedamus Reikalavimus prekybai gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais bei jų importui.

2. Pripažįstu netekusiu galios Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2000 m. spalio 16 d. įsakymą Nr. 282 „Dėl Parduodamų gyvūnų, jų spermos, kiaušialąsčių bei embrionų veterinarijos reikalavimų patvirtinimo“ (Žin., 2001, Nr. [3-71](#)).

3. P a v e d u:

3.1. įsakymo vykdymą Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos teritorinėms valstybinėms maisto ir veterinarijos tarnyboms;

3.2. įsakymo vykdymo kontrolę Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos Gyvūnų sveikatingumo ir gerovės ir Vidaus audito skyriams.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-377](#), 2009-08-31, Žin., 2009, Nr. 106-4468 (2009-09-05), i. k. 109110MISAK00B1-377

Nr. [B1-315](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 80-3953 (2011-07-02), i. k. 111110MISAK00B1-315

**PIRMASIS DIREKTORIAUS PAVADUOTOJAS
L. E. DIREKTORIAUS PAREIGAS**

DARIUS REMEIKA

PATVIRTINTA

Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos
direktoriaus 2005 m. spalio 11 d.
įsakymu Nr. B1-559

REIKALAVIMAI PREKYBAI GYVŪNAIS, SPERMA, KIAUŠIALĄSTĖMIS IR EMBRIONAIS BEI JŲ IMPORTUI

Preamble. *Neteko galios nuo 2009-09-06*

Preambulės naikinimas:

Nr. [B1-377](#), 2009-08-31, *Žin.* 2009, Nr. 106-4468 (2009-09-05), i. k. 109110MISAK00B1-377

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Reikalavimų prekybai gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais bei jų importui (toliau – Reikalavimai) tikslas – nustatyti gyvūnų sveikatos reikalavimus prekybai gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais, kuriems netaikomi specialūs gyvūnų sveikatos reikalavimai. Šie Reikalavimai turi būti taikomi nepažeidžiant nuostatų, priimtų laikantis 1982 m. gruodžio 3 d. Tarybos reglamento (EEB) Nr. 3626/82 dėl tarptautinės prekybos nykstančių rūšių laukine fauna ir flora konvencijos įgyvendinimo Bendrijoje (OL 1982 L 384, p. 1).

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-377](#), 2009-08-31, *Žin.*, 2009, Nr. 106-4468 (2009-09-05), i. k. 109110MISAK00B1-377

2. Vartojamos sąvokos:

Prekyba – prekyba gyvūnais ir produktais su ES šalimis.

Gyvūnai – gyvūnai, nenurodyti Prekybos galvijais ir kiaulėmis veterinarijos reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2004 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. B1-349 (*Žin.*, 2004, Nr. [135-4916](#)), Prekybos arklinių šeimos gyvūnais ir jų importo iš trečiųjų šalių veterinarijos reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. B1-720 (*Žin.*, 2006, Nr. [2-32](#)), Paukščių ir perinti skirtų kiaušinių prekybos su Europos Sąjungos šalimis ir importo iš trečiųjų šalių veterinarijos reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. gegužės 13 d. įsakymu Nr. 220 (*Žin.*, 2002, Nr. [52-2029](#)), Veterinarijos reikalavimuose akvakultūros gyvūnams ir jų produktams, vandens gyvūnų ligų prevencijai ir valstybinei veterinarinei kontrolei, patvirtintuose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2008 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. B1-246 (*Žin.*, 2008, Nr. [51-1916](#)), Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimuose, patvirtintuose Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2004 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. B1-208 (*Žin.*, 2004, Nr. [44-1477](#)).

Ūkio subjektas – bulių spermos surinkimo centras, bulių spermos laikymo centras, bulių spermos surinkimo ir laikymo centras, bulių spermos ir galvijų embrionų laikymo centras, galvijų embrionų gavybos grupė, galvijų embrionų surinkimo grupė, kuilių spermos surinkimo centras, kuilių spermos laikymo centras, kuilių spermos surinkimo ir laikymo centras, eržilų spermos surinkimo arba laikymo centras, gyvūnų, skirtų išsaugojimui, visuomenės švietimui, fundamentaliajam ir taikomajam mokslui, laikymu užsiimantis ūkio subjektas, eksperimentinių gyvūnų veisimo įmonė, eksperimentinių gyvūnų tiekimo įmonė, eksperimentinių gyvūnų naudojimo įmonė, gyvūnų augintinių veisimo įmonė, zoologijos sodas, kitas ūkio subjektas, patvirtintas kompetentingos institucijos pagal 24-28 punktų reikalavimus, kuriame paprastai laikoma arba veisiama viena arba daugiau gyvūnų rūšių, skirtų prekybai arba ne prekybai, siekiant demonstruoti gyvūnus ir šviesti visuomenę, išsaugoti tam tikras gyvūnų rūšis, atlikti fundamentaliuosius arba taikomuosius tyrimus arba veisti gyvūnus tokiems tyrimams.

Privalomos pranešti ligos – Reikalavimų 1 priede nurodytos ligos.

Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba (toliau – VMVT) – Lietuvos Respublikos kompetentinga institucija.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, *Žin.*, 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

II. BENDROSIOS NUOSTATOS, TAIKOMOS PREKYBAI

3. VMVT turi užtikrinti, kad prekyba nebūtų draudžiama arba ribojama dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, išskyrus tuos, kurie nurodyti šiuose Reikalavimuose arba kituose ES teisės aktuose.

4. VMVT turi imtis reikiamų priemonių užtikrinti, kad taikant Tam tikrų gyvūnų ir gyvūninių produktų veterinarinio ir zootechninio tikrinimo reikalavimus (*Žin.*, 2004, Nr. [33-1086](#)), šių Reikalavimų 5-13 punktuose nurodytais gyvūnais būtų galima prekiauti nepažeidžiant 24-28 punktų ir tam tikrų nuostatų, kurios turi būti priimtose įgyvendinant 47 punktą, jeigu gyvūnai atitinka nustatytus reikalavimus ir yra įsigyti iš ūkio subjektų, nurodytų 18 ir 20 punktuose, kurie yra patvirtinti VMVT ir kurie:

4.1. sistemingai tikrina laikomus gyvūnus laikantis Tam tikrų gyvūnų ir gyvūninių produktų veterinarinio ir zootechninio tikrinimo reikalavimų (*Žin.*, 2004, Nr. [33-1086](#));

4.2. praneša VMVT ne tik apie privalomų pranešti ligų protrūkį, bet ir apie 2 priede nurodytų užkrečiamųjų ligų, kurioms VMVT yra parengusi kontrolės arba stebėsenos programas, protrūkį;

4.3. laikosi VMVT patvirtintų reikalavimų, skirtų užkrečiamųjų ligų, kurios VMVT yra patvirtintos kaip labai svarbios ir kurios yra įtrauktos į programą, paruoštą laikantis 29-31 punktų nuostatų arba 33 punkte nurodyto sprendimo, kontrolei;

4.4. tiekia rinkai tik tokius gyvūnus, kurie neturi jokių ligų požymių ir kurie yra vežami iš tokių laikymo vietų arba teritorijų, kuriose netaikomi jokie apribojimai dėl gyvūnų ligų pasireiškimo, o jeigu gyvūnų nelydi 5-17 punktuose nurodytas veterinarijos sertifikatas arba prekybos dokumentas, tiekia rinkai tik tokius gyvūnus, kuriuos lydi paties savininko surašytas patvirtinimas, kad šie gyvūnai išsiuntimo metu neturėjo jokių akivaizdžių ligos požymių ir kad laikymo vietai netaikomi jokie apribojimai dėl gyvūnų ligų pasireiškimo;

4.5. laikosi gyvūnų gerovės reikalavimų.

5. Leidžiama prekiauti žmoginėmis beždžionėmis (*Simiae* ir *Prosimiae*), kurios vežamos iš (i) ūkio subjekto (-ų), patvirtinto(-ų) pagal Reikalavimų 24–28 punktų nuostatas. Tokius gyvūnus turi lydėti veterinarijos sertifikatas, atitinkantis 2012 m. vasario 17 d. Komisijos įgyvendinimo sprendime 2012/112/ES, kuriuo dėl gyvūnų iš ūkių ir gyvūnų, spermos, kiaušialąsčių ir embrionų iš patvirtintų įstaigų, institutų ar centrų sveikatos sertifikatų pavyzdžių iš dalies keičiamas Tarybos direktyvos 92/65/EEB E priedas (OL 2012 L 50, p. 51), nurodytą pavyzdį, kuriame pateikiama gyvūnus siunčiantį ūkio subjektą kontroliuojančio valstybinio veterinarijos gydytojo užpildyta deklaracija, patvirtinanti gyvūnų sveikatą.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, *Žin.*, 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

Nr. [B1-290](#), 2012-04-05, *Žin.*, 2012, Nr. 43-2131 (2012-04-12), i. k. 112110MISAK00B1-290

6. VMVT, taikydama išimtį 5 punktui, gali leisti ūkio subjektui įsigyti beždžionių, priklausančių privačiam asmeniui.

7. Nepažeisdama 29-34 punktų, VMVT turi užtikrinti, kad Prekybos galvijais ir kiaulėmis veterinarijos reikalavimuose (*Žin.*, 2004, Nr. [135-4916](#)), Arklių prekybos su ES šalimis ir importo iš trečiųjų šalių veterinarijos reikalavimuose (*Žin.*, 2002, Nr. [106-4777](#)) ir Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimuose (*Žin.*, 2004, Nr. [44-1477](#)) nepaminėtų rūšių kanopiniais gyvūnais būtų leidžiama prekiauti tik tuo atveju, jeigu jie atitinka šiuos reikalavimus:

7.1. bendruosius reikalavimus:

7.1.1. jie turi būti paženklinėti laikantis Tam tikrą gyvūnų ir gyvūninių produktų veterinarinio ir zootechninio tikrinimo reikalavimų,

7.1.2. jie neturi būti skirti paskersti pagal užkrečiamųjų ligų likvidavimo programą,

7.1.3. jie turi būti nevakcinuoti nuo snukio ir nagų ligos ir atitikti Snukio ir nagų ligos kontrolės reikalavimus (Žin., 2004, Nr. [139-5088](#)) ir Prekybos galvijais ir kiaulėmis veterinarijos reikalavimus,

7.1.4. jie turi būti vežami iš laikymo vietos, nurodytos Prekybos galvijais ir kiaulėmis veterinarijos reikalavimuose, kurioje netaikomi apribojimai dėl gyvūnų ligų pasireiškimo, nurodyti Snukio ir nagų ligos kontrolės reikalavimuose ir Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimuose, Klasikinio kiaulių maro kontrolės reikalavimuose (Žin., 2002, Nr. [71-2999](#)), ir visą laiką nuo gimimo arba paskutinės trisdešimt dienų iki išsiuntimo laikomi šioje laikymo vietoje,

7.1.5. juos privalo lydėti sprendime 2012/112/ES nustatyto pavyzdžio veterinarijos sertifikatas, kuriame būtų tokia deklaracija:

„Deklaracija

Aš, žemiau pasirašęs (valstybinis veterinarijos gydytojas), patvirtinu, kad šis atrajotojas/kiaulinis gyvūnas/kitas gyvūnas (išbraukti žodžius, kurie netinka), kuriam netaikomi Tarybos direktyvos 64/432/EEB reikalavimai:

a) priklauso..... rūšiai;

b) tikrinimo metu neturėjo jokių klinikinių ligų, kuriai yra imlus, požymių;

c) yra iš oficialiai tuberkulioze neužkrėstos/oficialiai brucelioze neužkrėstos arba brucelioze neužkrėstos bandos/laikymo vietos, kurioje netaikomi apribojimai dėl klasikinio/afrikinio kiaulių maro (išbraukti žodžius, kurie netinka), arba iš laikymo vietos, kurioje gyvūnui buvo atlikti Tarybos direktyvos 92/65/EEB 6 straipsnio 2 dalies a punkto ii papunktyje nurodyti tyrimai, o jų rezultatai buvo neigiami.“;

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-452](#), 2010-12-10, Žin., 2010, Nr. 147-7554 (2010-12-16), i. k. 110110MISAK00B1-452

Nr. [B1-290](#), 2012-04-05, Žin., 2012, Nr. 43-2131 (2012-04-12), i. k. 112110MISAK00B1-290

7.2. atrajotojai:

7.2.1. privalo būti iš oficialiai tuberkulioze neužkrėstos ir oficialiai brucelioze neužkrėstos bandos (pagal Prekybos galvijais ir kiaulėmis veterinarijos reikalavimus arba Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimus) ir atitikti gyvūnų sveikatai keliamus reikalavimus, kurie nustatyti Prekybos galvijais ir kiaulėmis veterinarijos reikalavimuose arba Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimuose,

7.2.2. jeigu jie nėra vežami iš bandos, kuri atitinka 7.2.1 punkto reikalavimus, jie privalo būti vežami iš laikymo vietos, kurioje per 42 dienas iki gyvūnų pakrovimo nebuvo užregistruota nė vieno susirgimo brucelioze arba tuberkulioze ir kurioje atrajotojams gyvūnams per 30 dienų iki jų išsiuntimo buvo atlikti tyrimai dėl tuberkuliozės ir bruceliozės, o jų rezultatai buvo neigiami: odos alerginė reakcija buvo neigiama ir nenustatyta antikūnų prieš bruceliozės sukėlėjų; reikalavimai, susiję su tokiais tyrimais, ir tokių laikymo vietų statusas dėl tuberkuliozės ir bruceliozės nustatomas teisės aktų nustatyta tvarka;

7.3. kiauliniai gyvūnai:

7.3.1. privalo būti vežami iš teritorijos, kurioje pagal Prekybos galvijais ir kiaulėmis veterinarijos reikalavimus netaikomi apribojimai dėl afrikinio kiaulių maro,

7.3.2. privalo būti vežami iš laikymo vietos, kurioje netaikomi jokie apribojimai dėl klasikinio kiaulių maro, nustatyti Klasikinio kiaulių maro kontrolės reikalavimuose,

7.3.3. privalo būti vežami iš brucelioze neužkrėstos laikymo vietos, kaip nurodyta Prekybos galvijais ir kiaulėmis veterinarijos reikalavimuose, ir atitikti Prekybos galvijais ir kiaulėmis veterinarijos reikalavimus,

7.3.4. jeigu jie nėra vežami iš brucelioze neužkrėstos laikymo vietos, per 30 dienų iki išsiuntimo jiems turi būti atliktas bruceliozės antikūnų tyrimas, o jo rezultatai turi būti neigiami.

8. Paukščiais, nenurodytais Paukščių ir perinti skirtų kiaušinių prekybos su Europos Sąjungos šalimis ir importo iš trečiųjų šalių veterinarijos reikalavimuose (Žin., 2002, Nr. [52-2029](#)), gali būti prekiaujama tik tais atvejais, jeigu jie atitinka šiuos reikalavimus:

8.1. bendrusius reikalavimus:

8.1.1. turi būti vežami iš laikymo vietos, kurioje 30 dienų iki išsiuntimo nebuvo diagnozuotas paukščių gripas,

8.1.2. turi būti vežami iš tokios laikymo vietos arba teritorijos, kurioje netaikomi apribojimai dėl Niukaslilio ligos,

8.1.3. jeigu paukščiai buvo importuoti iš trečiųjų šalių, jie, remiantis Gyvūnų įvežamų iš trečiųjų šalių į Europos Sąjungą per Lietuvos Respublikos pasienio veterinarijos postus, veterinarinio tikrinimo reikalavimais (Žin., 2004, Nr. [108-4065](#)), turi būti buvę karantinuojami toje laikymo vietoje, į kurią nuvežti juos įvežus į Lietuvos Respublikos teritoriją;

8.2. papūginiai paukščiai:

8.2.1. neturi būti vežami iš laikymo vietos ar būti kontaktavę su gyvūnais iš tokios laikymo vietos, kurioje buvo diagnozuota psitakozė (*Chlamydia psittaci*); draudimas įsigyti paukščius taikomas ne mažiau kaip du mėnesius nuo paskutinio registruoto susirgimo ir gydymo, kuris atliekamas vykdant gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolę,

8.2.2. turi būti paženklinti remiantis Tam tikrų gyvūnų ir gyvūninių produktų veterinarinio ir zootechninio tikrinimo reikalavimų,

8.2.3. turi būti lydimi prekybos dokumento, pasirašyto valstybinio veterinarijos gydytojo.

9. Prekiauti bitėmis (*Apis mellifera*) leidžiama tik tuo atveju, jeigu jos atitinka šiuos reikalavimus:

9.1. jos yra įsigytos iš teritorijos, kurioje netaikomi apribojimai dėl amerikinio bičių puvinio; draudimas įsigyti bites taikomas ne mažiau kaip 30 dienų nuo paskutinio susirgimo įregistravimo datos ir nuo datos, kai VMVT patikrinus visus avilius, esančius trijų kilometrų spinduliu, visi užkrėsti aviliai buvo sudeginti arba kitaip apdoroti ir patikrinus atitiko VMVT reikalavimus; kamanėms gali būti taikomi bitėms nustatyti reikalavimai;

9.2. jas turi lydėti veterinarijos sertifikatas, atitinkantis 2010 m. gegužės 6 d. Komisijos sprendime 2010/270/ES, kuriuo iš dalies keičiamos Tarybos direktyvos 92/65/EEB E priedo 1 ir 2 dalys dėl pavyzdinių sveikatos sertifikatų ūkiuose auginamiems gyvūnams ir bitėms bei kamanėms (OL 2010 L 118, p. 56) nurodytą pavyzdį, su valstybinio veterinarijos gydytojo užpildyta deklaracija, garantuojančia, jog laikomasi 9.1 punkto reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, Žin., 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

Nr. [B1-249](#), 2010-07-07, Žin., 2010, Nr. 83-4397 (2010-07-14), i. k. 110110MISAK00B1-249

10. VMVT turi užtikrinti, kad būtų prekiaujama triušiniais gyvūnais (kiškiais ir triušiais), kurie atitinka šiuos reikalavimus:

10.1. jie neturi būti vežami iš laikymo vietos ar būti kontaktavę su gyvūnais iš tokios laikymo vietos, kurioje pasireiškė pasiutligė arba įtariama, kad ji pasireiškė paskutinį mėnesį;

10.2. jie turi būti vežami iš laikymo vietos, kurioje nė vienas gyvūnas neturi klinikinių miksomatozės požymių.

11. Į Lietuvos Respubliką vežamus triušinius gyvūnus turi lydėti sprendime 2012/112/ES nurodytos formos veterinarijos sertifikatas, kuriame turi būti pateikta tokio turinio deklaracija:

„Aš, žemiau pasirašęs..., patvirtinu, kad ši siunta atitinka Tarybos direktyvos 92/65/EEB 9 straipsnio reikalavimus, ir triušiniai gyvūnai, juos apžiūrėjus, neturėjo jokių klinikinių ligų požymių“;

veterinarijos sertifikatas turi būti išduotas valstybinio veterinarijos gydytojo; VMVT, jeigu ji reikalauja veterinarijos sertifikato ir deklaracijos, apie tai turi pranešti Europos Komisijai, kuri privalo užtikrinti, kad būtų laikomasi 10 punkto reikalavimų.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, Žin., 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

Nr. [B1-249](#), 2010-07-07, Žin., 2010, Nr. 83-4397 (2010-07-14), i. k. 110110MISAK00B1-249

Nr. [B1-452](#), 2010-12-10, Žin., 2010, Nr. 147-7554 (2010-12-16), i. k. 110110MISAK00B1-452
 Nr. [B1-290](#), 2012-04-05, Žin., 2012, Nr. 43-2131 (2012-04-12), i. k. 112110MISAK00B1-290

12. Draudžiama prekiauti audinėmis ir lapėmis iš laikymo vietos arba kontaktavusiomis su gyvūnais iš tokios laikymo vietos, kurioje pasireiškė pasiutligė, arba įtariama, kad ji galėjo pasireikšti paskutinius šešis mėnesius, ypač jeigu nevykdoma sisteminga vakcinacijos programa,

13. Prekyba šunimis, katėmis ir šeškais turi atitikti reikalavimus, nurodytus 2003 m. gegužės 26 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 998/2003 *dėl gyvūnų sveikatos reikalavimų, taikomų nekomerciniais tikslais vežamiems naminiams gyvūnėliams*, iš dalies keičiančiame Tarybos direktyvą 92/65/EEB. Veterinarijos sertifikate, lydinčiame gyvūnus augintinius, turi būti patvirtinimas, kad 24 valandas prieš gyvūnų augintinių išsiuntimą įgaliotasis veterinarijos gydytojas atliko gyvūnų klinikinį tyrimą ir ištyrus gyvūnai buvo sveiki ir tinkami vežti iki paskirties vietos; išlaidas, susijusias su serologinio tyrimo atlikimu, padengia gyvūno augintinio savininkas arba jo įgaliotasis asmuo.

14. Laikantis VMVT ar ES teisės aktuose nustatytų specialių reikalavimų, leidžiama prekiauti tik sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais, kurie atitinka Reikalavimų 15–19 punktų nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, Žin., 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

15. Dirbtiniam apseklitimui skirta arklinių šeimos gyvūnų sperma, laikantis reikalavimų dėl arklinių šeimos gyvūnų įrašymo į tam tikroms specifinėms veislėms skirtas arklinių šeimos gyvūnų kilmės knygas, avinų ir ožių sperma turi būti:

15.1. surinkta, paruošta ir saugoma spermos surinkimo / saugojimo centre, patvirtintame pagal Reikalavimų 4 priedo nuostatas; išimties tvarka avinų ir ožių sperma gali būti surinkta avių arba ožkų ūkyje, atitinkančiame Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimus;

15.2. surinkta iš gyvūnų, atitinkančių Reikalavimų 5 priedo 1–10 punktų nuostatas;

15.3. surinkta, paruošta, konservuota, saugoma ir transportuojama laikantis Reikalavimų 6 priedo 1–4 punktų nuostatų;

15.4. vežama į kitą ES šalį su atitinkamu sprendime 2012/112/ES nurodytu veterinarijos sertifikatu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-290](#), 2012-04-05, Žin., 2012, Nr. 43-2131 (2012-04-12), i. k. 112110MISAK00B1-290

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, Žin., 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

Nr. [B1-452](#), 2010-12-10, Žin., 2010, Nr. 147-7554 (2010-12-16), i. k. 110110MISAK00B1-452

16. Avių, ožkų, arklinių šeimos gyvūnų ir kiaulių kiaušialąstės ir embrionai turi būti:

16.1. surinkti iš patelių donorių, atitinkančių Reikalavimų 5 priedo 11–14 punktų nuostatas, embrionų surinkimo grupės arba sukurti embrionų gamybos grupės, turinčios veterinarinį patvirtinimą ir atitinkančios Reikalavimų 4 priedo 6–8 punktų nuostatas;

16.2. surinkti, paruošti ir konservuoti tinkamoje laboratorijoje, saugomi ir transportuojami pagal Reikalavimų 6 priedo 5–10 punkto nuostatas;

16.3. vežami į kitą ES šalį su atitinkamu sprendime 2012/112/ES nurodytu veterinarijos sertifikatu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-290](#), 2012-04-05, Žin., 2012, Nr. 43-2131 (2012-04-12), i. k. 112110MISAK00B1-290

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, Žin., 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

Nr. [B1-452](#), 2010-12-10, Žin., 2010, Nr. 147-7554 (2010-12-16), i. k. 110110MISAK00B1-452

17. Avinų, ožių ir eržių sperma, naudojama patelėms donorėms apvaisinti, turi atitikti Reikalavimų 15 punkto nuostatas, o kuilių sperma – Veterinarijos reikalavimų kuilių spermai

nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, *Žin.*, 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

18. Veterinarinio patvirtinimo numeris 15.1 ar 16.1 punkte nurodytiems ūkio subjektams suteikiamas vadovaujantis Valstybinės veterinarinės kontrolės objektų, išskyrus maisto tvarkymą, veterinarinio patvirtinimo reikalavimais, patvirtintais Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. kovo 1 d. įsakyму Nr. B1-146 (*Žin.*, 2005, Nr. [31-1025](#); 2010, Nr. [27-1300](#)). VMVT sudaro ir nuolat atnaujina patvirtintų ūkio subjektų sąrašą, kuriame nurodomi suteikti veterinarinio patvirtinimo numeriai ir kuris skelbiamas VMVT interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-377](#), 2009-08-31, *Žin.*, 2009, Nr. 106-4468 (2009-09-05), i. k. 109110MISAK00B1-377

Nr. [B1-315](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 80-3953 (2011-07-02), i. k. 111110MISAK00B1-315

19. Jeigu ES teisės aktais nėra nustatyti gyvūnų sveikatos reikalavimai ir veterinarijos sertifikatų pavyzdžiai, Reikalavimų 15 ir 16 punktuose nepaminiams gyvūnų rūšims, jų spermai, kiaušialąstėms ir embrionams taikomos atitinkamos Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, *Žin.*, 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

20. Gyvūnams, spermai, kiaušialąstėms ir embrionams, kuriems taikomi šie Reikalavimai, taikomos atitinkamos Tam tikrų gyvūnų ir gyvūninių produktų veterinarinio ir zootechninio tikrinimo reikalavimų nuostatos, įskaitant ir nuostatas dėl tikrinimų, kai juos lydi veterinarijos sertifikatas. Prekiautojams gyvūnais, kurie nuolat arba kartais laiko gyvūnus, nurodytus šių Reikalavimų 8, 10–13 punktuose, taikomos Tam tikrų gyvūnų ir gyvūninių produktų veterinarinio ir zootechninio tikrinimo reikalavimų 39 punkto nuostatos.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, *Žin.*, 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

21. Vežant gyvūnus į kitas ES šalis, teritorinė VMVT TRACES sistema turi informuoti paskirties vietą apie gyvūnų, spermos, kiaušialąsčių ir embrionų, kuriuos lydi veterinarijos sertifikatas, kaip nurodyta Tam tikrų gyvūnų ir gyvūninių produktų veterinarinio ir zootechninio tikrinimo reikalavimuose, siuntas.

22. Jeigu įtariama, kad nesilaikoma šių Reikalavimų nuostatų, arba abejojama gyvūnų sveikata arba spermos, kiaušialąsčių ir embrionų kokybe, nepažeisdama konkrečių šių Reikalavimų nuostatų VMVT turi atlikti tikrinimus.

23. Už šių Reikalavimų pažeidimus VMVT taiko administracines nuobaudas, ypač nustačiusi, kad veterinarijos sertifikatuose arba kituose dokumentuose nurodyta gyvūnų būklė neatitinka tikrosios gyvūnų būklės, kad gyvūnų arba spermos, kiaušialąsčių ir embrionų ženklavimas neatitinka šių Reikalavimų nuostatų arba kad nebuvo atlikti Reikalavimuose nurodyti tikrinimai.

24. Prekiaujant gyvūnų, kurie gali susirgti 1 arba 2 prieduose išvardytais ligomis, rūšimis, tais atvejais, kai paskirties ES šalis taiko papildomus reikalavimus, nurodytus 29–34 punktuose, ir tokių gyvūnų sperma, kiaušialąstėmis arba embrionais, kurie siunčiami iš ūkio subjektų ir į juos, turi būti pateiktas atitinkamas veterinarijos sertifikatas, nurodytas sprendime 2012/112/ES. Veterinarijos sertifikate, kurį turi užpildyti ūkio subjektą kontroliuojantis valstybinis veterinarijos gydytojas, turi būti nurodyta, kad tokie gyvūnai, sperma, kiaušialąstės arba embrionai yra įsigyti ūkio subjekte, patvirtintame laikantis 3 priedo reikalavimų. Veterinarijos sertifikatas privalo lydėti siuntą vežimo metu.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, *Žin.*, 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

Nr. [B1-290](#), 2012-04-05, *Žin.*, 2012, Nr. 43-2131 (2012-04-12), i. k. 112110MISAK00B1-290

25. Kad būtų patvirtinti, ūkio subjektai turi pateikti VMVT visus reikiamus dokumentus dėl reikalavimų, nurodytų 3 priede, ir dėl ligų, apie kurias privaloma pranešti.

26. Gavusi prašymą patvirtinti arba atnaujinti patvirtinimą, VMVT jį išnagrinėja, atsižvelgdama į pateiktą informaciją ir, jei reikia, į vietoje atliktų tyrimų rezultatus.

27. VMVT panaikina patvirtinimą vadovaudamasi 3 priedo nuostatomis.

28. Gyvūnų, skirtų išsaugojimui, visuomenės švietimui, fundamentaliajam ir taikomajam mokslui, laikymu užsiimantiems ūkio subjektams veterinarinis patvirtinimas suteikiamas vadovaujantis Valstybinės veterinarinės kontrolės objektų, išskyrus maisto tvarkymą, veterinarinio patvirtinimo reikalavimais. VMVT sudaro ir nuolat atnaujina patvirtintų ūkio subjektų sąrašą, kuriame nurodomi suteikti veterinarinio patvirtinimo numeriai ir kuris skelbiamas VMVT interneto svetainėje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-377](#), 2009-08-31, *Žin.*, 2009, Nr. 106-4468 (2009-09-05), i. k. 109110MISAK00B1-377

Nr. [B1-315](#), 2011-06-30, *Žin.*, 2011, Nr. 80-3953 (2011-07-02), i. k. 111110MISAK00B1-315

III. REIKALAVIMAI KONTROLĖS IR STEBĖSENOS PROGRAMOMS

29. Tais atvejais, kai VMVT savarankiškai arba kartu su gyvūnų laikytojais rengia arba yra parengusi privalomą arba neprivalomą vienos iš ligų, nurodytų 2 priede, kontrolės arba stebėsenos programą, ji gali Europos Komisijai pateikti tą programą, kurioje turi būti nurodyta:

29.1. ligos išplitimas šalies teritorijoje;

29.2. programos parengimo priežastys, įvertinant jos ekonominį efektyvumą ir ligos pavojingumą;

29.4. geografinis plotas, kuriame tokia programa turėtų būti įgyvendinta;

29.5. reikalavimai, kurie turėtų būti taikomi ūkio subjektams, reikalavimai kiekvienai įvežamai į laikymo vietą gyvūnų rūšiai ir tyrimai, kuriuos reikėtų atlikti;

29.6. programos atlikimo tvarka, gyvūnų laikytojų dalyvavimo įgyvendinant programą mastas;

29.7. veiksmai, kurių turėtų būti imtasi, jeigu dėl kokios nors priežasties laikymo vieta prarastų savo statusą;

29.8. priemonės, kurių turėtų būti imtasi, jeigu pagal programą atliekamų tyrimų rezultatai pasirodytų esą teigiami;

29.9. nediskriminuojantis prekybos Lietuvos Respublikoje pobūdis prekybos ES atžvilgiu.

30. Europos Komisija nagrinėja ES šalių pateiktas programas. Programos gali būti tvirtinamos laikantis 29 punkte pateiktų kriterijų. Tuo pačiu metu arba vėliausiai po trijų mėnesių nuo programos pateikimo dienos Europos Komisija gali nustatyti bendrojo arba riboto pobūdžio papildomus reikalavimus, kurių gali būti pareikalauta prekiaujant. Šie reikalavimai neturi viršyti įgyvendinamų nacionalinių reikalavimų.

31. VMVT pateikta programa gali būti keičiama arba pildoma. 30 punkte nurodytų programų reikalavimų pakeitimus tvirtina Europos Komisija.

32. Tais atvejais, kai VMVT mano, kad šalyje arba jos teritorijos dalyje gyvūnai, kuriems taikomi šie Reikalavimai, nėra užsikrėtę viena iš 2 priede nurodytų ligų, ji pateikia Europos Komisijai tai patvirtinantį dokumentą, kuriame turi būti nurodyta:

32.1. ligos pobūdis ir ligos židinių atsiradimo šalies teritorijoje istorija;

32.2. ligos stebėsenos rezultatai, gauti atlikus serologinius, mikrobiologinius, patologinius arba epizootinius tyrimus;

32.3. laikotarpis, kuriuo apie šią ligą buvo privaloma pranešti VMVT;

32.4. stebėsenos laikotarpis;

32.5. jei reikia, laikotarpis, per kurį vakcinuoti nuo šios ligos buvo uždrausta, ir geografinė teritorija, kurioje toks draudimas buvo taikomas;

32.6. priemonės, skirtos patikrinti, ar šios ligos nėra.

33. Europos Komisija nagrinėja dokumentus, nurodytus 32 punkte, ir pateikia Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniam komitetui sprendimą, patvirtinantį arba atmetantį šalies pateiktą ligų likvidavimo planą. Jei ligos likvidavimo planas yra priimamas, patvirtinami papildomi bendrojo arba specialaus pobūdžio reikalavimai, kurių gali būti pareikalauta prekiaujant. Šie reikalavimai neturi viršyti nacionalinių reikalavimų. Kol bus priimtas sprendimas, Lietuvos Respublika, sudarydama prekybos sandorius, gali ir toliau taikyti reikalavimus, būtinus šalies statusui išlaikyti.

34. VMVT praneša Europos Komisijai apie bet kokį faktą, nurodytą 32 punkte, pasikeitimą. Atsižvelgus į tokį pranešimą, reikalavimai, nustatyti laikantis 33 punkto tvarkos, gali būti keičiami arba atmetami teisės aktų nustatyta tvarka.

IV. IMPORTO Į EUROPOS SĄJUNGĄ REIKALAVIMAI

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [B1-377](#), 2009-08-31, *Žin.*, 2009, Nr. 106-4468 (2009-09-05), i. k. 109110MISAK00B1-377

35. Reikalavimai gyvūnų, spermos, kiaušialąsčių ir embrionų, kuriems taikomi šie Reikalavimai, importui turi būti lygiaverčiai reikalavimams, kurie nurodyti II ir III skyriuose. Reikalavimai kačių, šunų ir šėškų importui turi būti lygiaverčiai tiems reikalavimams, kurie nurodyti Europos Parlamento ir Tarybos reglamente (EB) Nr. 998/2003. Veterinarijos sertifikate, kuris išduodamas gyvūnams augintiniams, turi būti patvirtinta, kad 24 valandas prieš gyvūnų augintinių išsiuntimą, kompetentingos institucijos valstybinis veterinarijos gydytojas, atlikęs gyvūnų augintinių klinikinį tyrimą, nustatė, kad gyvūnai augintiniai yra geros sveikatos būklės ir gali būti vežami iki paskirties vietos.

36. Kad 35 punktas būtų taikomas vienodai, turi būti laikomasi 37-41 punktų reikalavimų.

37. Gyvūnus, spermą, kiaušialąstes ir embrionus, kuriems netaikomi specialūs gyvūnų sveikatos reikalavimai, leidžiama importuoti į ES, jeigu jie atitinka šias sąlygas:

37.1. turi būti kilę iš trečiosios šalies, kuri įtraukta į ES teisės aktais patvirtintą sąrašą, sudarytą laikantis Reikalavimų 38.1 punkto nuostatų;

37.2. turi būti lydimi veterinarijos sertifikato, atitinkančio ES teisės aktais patvirtintą pavyzdį, pasirašyto eksportuojančios šalies kompetentingos institucijos ir patvirtinančio, kad:

37.2.1. gyvūnai atitinka papildomus reikalavimus arba dėl jų gali būti suteiktos garantijos, lygiavertės nurodytoms Reikalavimų 39 punkte, ir kad jie yra kilę iš patvirtintų ūkio subjektų, galinčių pateikti garantijas, lygiavertės nurodytoms Reikalavimų 3 priede;

37.2.2. sperma, kiaušialąstės ir embrionai, surinkti patvirtintuose surinkimo ir saugojimo centruose arba surinkimo ir gamybos grupių, galinčių pateikti garantijas, lygiavertės nurodytoms Reikalavimų 4 priede;

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-452](#), 2010-12-10, *Žin.*, 2010, Nr. 147-7554 (2010-12-16), i. k. 110110MISAK00B1-452

37.3. jeigu ES teisės aktais nėra sudaryti trečiųjų šalių sąrašai, nepaskirtos kompetentingos institucijos, nenustatyti gyvūnų sveikatos reikalavimai ir veterinarijos sertifikatų pavyzdžiai, nurodyti Reikalavimų 37.1, 37.2 punktuose, taikomos atitinkamos Lietuvos Respublikos teisės aktų nuostatos, jeigu jos nėra palankesnės už nurodytas Reikalavimų 3–34 punktuose.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-377](#), 2009-08-31, *Žin.*, 2009, Nr. 106-4468 (2009-09-05), i. k. 109110MISAK00B1-377

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, *Žin.*, 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

38. ES teisės aktuose nustatyta tvarka:

38.1. parengiamas sąrašas trečiųjų šalių arba trečiųjų šalių teritorijų dalių, kurios galėtų ES šalims ir Europos Bendrijų Komisijai dėl gyvūnų, spermos, kiaušialąsčių ir embrionų pateikti garantijas, lygiavertės nurodytoms Reikalavimų 3–34 punktuose;

38.2. parengiamas sąrašas patvirtintų centrų ir grupių, nurodytų Reikalavimų 15, 16

punktuose ir esančių vienoje iš trečiųjų šalių, įtrauktų į Reikalavimų 38.1 punkte nurodytą sąrašą, dėl kurių trečiųjų šalių kompetentinga institucija gali suteikti Reikalavimų 15, 16 punktuose nurodytas garantijas;

38.3. patvirtintų centrų ir grupių sąrašai, nurodyti Reikalavimų 38.2 punkte, pateikiami Europos Bendrijų Komisijai.

Punkto pakeitimai:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, Žin., 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

39. Į 38 punkte nurodytą sąrašą gali būti įtrauktos tik tos trečiosios šalys arba jų teritorijų dalys:

39.1. iš kurių importas nedraudžiamas:

39.1.1. dėl vienos iš 1 priede nurodytų ligų arba dėl bet kokios kitos egzotinės ligos,

39.1.2. laikantis Tarybos direktyvos 72/462/EEB 6, 7 ir 14 straipsnių, Tarybos direktyvos 91/495/EEB 17 straipsnio bei Tarybos direktyvos 71/118/EEB nuostatų arba dėl kitų gyvūnų, kuriems taikomi šie Reikalavimai, sveikatos būklės;

39.2. kurios priklausomai nuo jų įstatymų ir veterinarijos bei kontrolės tarnybų darbo organizavimo, turimų įgaliojimų bei vykdomos kontrolės, remiantis Tarybos direktyvos 72/462/EEB 3 straipsnio 2 dalimi, yra pripažintos kaip galinčios garantuoti jose galiojančių įstatymų įgyvendinimą;

39.3. kurių veterinarijos tarnybos gali garantuoti, kad laikomasi sveikatos reikalavimų, lygiaverčių bent jau šių Reikalavimų II ir III skyriuose nurodytiems reikalavimams.

40. Europos Komisijos ir ES šalių ekspertai gali atlikti patikrinimus trečiojoje šalyje, kad nustatytų, ar gamybos sąlygų ir tiekimo ES rinkai garantijos, kurias pateikia trečioji šalis, gali būti laikomos lygiavertėmis toms, kurios taikomos ES. ES šalių ekspertus, atsakingus už tokius patikrinimus, skiria Europos Komisija ES šalių siūlymu. Šie patikrinimai atliekami Europos Komisijos, kuri padengia išlaidas, vardu.

41. Kol bus atliekami 40 punkte nurodyti patikrinimai, turi būti laikomasi nacionalinių taisyklių, taikytinų patikrinimams trečiosiose šalyse. ES šalys privalo Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatiniam komitetui pranešti apie bet kokius tokių patikrinimų metu nustatytus garantijų, pateiktų laikantis 38 punkto reikalavimų, nesilaikymo atvejus.

42. Gyvūnai, sperma, kiaušialąstės ir embrionai, kuriems taikomi šie Reikalavimai, į Lietuvos Respubliką yra importuojami tik tuo atveju, jeigu:

42.1. juos lydi trečiosios šalies kompetentingos institucijos valstybinio veterinarijos gydytojo surašytas veterinarijos sertifikatas;

42.2. jie yra patikrinti taip, kaip reikalaujama Gyvūninių produktų, įvežamų į Lietuvos Respubliką, veterinarinio tikrinimo tvarkoje (Žin., 2003, Nr. [87-3972](#); 2004, Nr. [85-3096](#)) ir Gyvūnų, įvežamų iš trečiųjų šalių į Europos Sąjungą per Lietuvos Respublikos pasienio veterinarijos postus, veterinarinio tikrinimo reikalavimuose;

42.3. prieš išsiunčiant į Lietuvos Respubliką jie yra patikrinti valstybinio veterinarijos gydytojo, kad būtų įsitikinta, jog buvo laikomasi Tarybos direktyvoje 91/628/EEB nustatytų vežimo reikalavimų, ypač susijusių su girdymu ir šėrimu;

42.4. 5-15 punktuose nurodyti gyvūnai, prieš jų vežimą į Lietuvos Respubliką, buvo karantinuoti.

43. Turi būti laikomasi nacionalinių taisyklių, taikytinų importui iš trečiųjų šalių, jeigu tokios taisyklės nebuvo priimtos ES ir jeigu jos nėra palankesnės už nurodytas šių Reikalavimų II ir III skyriuose.

44. Principai ir taisyklės, pateikti Gyvūninių produktų, įvežamų į Lietuvos Respubliką, veterinarinio tikrinimo tvarkoje, turi būti taikomi dėl tikrinimų bei pakartotinių tikrinimų, kuriuos turi atlikti ES šalys, organizavimo bei apsaugos priemonių, kurios turi būti įgyvendintos. Kol bus įgyvendinti Gyvūnų, įvežamų iš trečiųjų šalių į Europos Sąjungą per Lietuvos Respublikos pasienio veterinarijos postus, veterinarinio tikrinimo reikalavimuose (Žin., 2004, Nr. [108-4065](#)) nurodyti sprendimai, nepažeidžiant reikalavimo laikytis šiame punkte nurodytų principų ir taisyklių, turi būti toliau taikomos nacionalinės taisyklės, kurių turi būti laikomasi taikant Gyvūnų, įvežamų iš trečiųjų

šalių į Europos Sąjungą per Lietuvos Respublikos pasienio veterinarijos postus, veterinarinio tikrinimo reikalavimus.

X. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

45. Bet kuriuos prekybai taikytinų veterinarijos sertifikatų pavyzdžius ir gyvūnų sveikatos reikalavimus, kurių turi būti laikomasi norint prekiauti gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais, kuriems netaikomi 5-19 punktų reikalavimai, nustato VMVT.

46. Specialūs reikalavimai dėl cirko bei atrakcionų gyvūnų vežimo ir zoologijos sodams skirtų gyvūnų, spermos, kiaušialąsčių ir embrionų prekybos gali būti nustatyti, jei reikia, taikant išlygas II ir III skyriuose nurodytiems reikalavimams.

47. VMVT turi reikalauti, kad įvežant į Lietuvos Respublikos teritoriją šiuose Reikalavimuose nurodytus gyvūnus (tarp jų narvuose laikomus paukščius), spermą, kiaušialąstes ir embrionus, kurie buvo vežami trečiosios šalies teritorija, būtų pateiktas veterinarijos sertifikatas, liudijantis, kad laikomasi šių Reikalavimų.

48. VMVT, jeigu taiko 47 punkto reikalavimus, turi informuoti Europos Komisiją ir kitas ES šalis, įeinančias į Maisto grandinės ir gyvūnų sveikatos nuolatinio komiteto sudėtį.

49. VMVT gali taikyti alternatyvią kontrolės sistemą, kurioje numatyti lygiaverčiai šiuose Reikalavimams reikalavimai.

50. VMVT turi teikti Europos Komisijai šių Reikalavimų taikymo srityje priimtų nacionalinių teisės aktų pagrindinių nuostatų tekstus.

Reikalavimų prekybai gyvūnais,
sperma, kiaušialąstėmis ir
embrionais bei jų importui
1 priedas

PRIVALOMOS PRANEŠTI GYVŪNŲ LIGOS

Ligos pavadinimas	Gyvūno būrys, šeima, rūšis (lotynų kalba)
Afrikinė arklių liga	<i>Equidae</i>
Afrikinis kiaulių maras	<i>Suidae</i> ir <i>Tayassuidae</i>
Paukščių gripas	<i>Aves</i>
Amerikinis puvinys	<i>Apis</i>
Juodligė	<i>Bovidae</i> , <i>Camelidae</i> , <i>Cervidae</i> , <i>Elephantidae</i> , <i>Equidae</i> ir <i>Hippopotamidae</i>
Mėlynojo liežuvio liga	<i>Antilocapridae</i> , <i>Bovidae</i> , <i>Cervidae</i> , <i>Giraffidae</i> ir <i>Rhinocerotidae</i>
<i>Brucella abortus</i> infekcija	<i>Antilocapridae</i> , <i>Bovidae</i> , <i>Camelidae</i> , <i>Cervidae</i> , <i>Giraffidae</i> , <i>Hippopotamidae</i> ir <i>Tragulidae</i>
<i>Brucella melitensis</i> infekcija	<i>Antilocapridae</i> , <i>Bovidae</i> , <i>Camelidae</i> , <i>Cervidae</i> , <i>Giraffidae</i> , <i>Hippopotamidae</i> ir <i>Tragulidae</i>
<i>Brucella ovis</i> infekcija	<i>Bovidae</i> , <i>Tragulidae</i> , <i>Cervidae</i> , <i>Giraffidae</i> , <i>Bovidae</i> ir <i>Antilocapridae</i>
<i>Brucella suis</i> infekcija	<i>Cervidae</i> , <i>Leporidae</i> , <i>Ovibos moschatus</i> , <i>Suidae</i> ir <i>Tayassuidae</i>
Klasikinis kiaulių maras	<i>Suidae</i> ir <i>Tayassuidae</i>
Kontaginė galvijų pleuropneumonija	<i>Bovines</i>
Ebola	<i>Primates</i> išskyrus <i>Hominidae</i>
Snukio ir nagų liga	<i>Artiodactyla</i> ir <i>Elephas maximus</i>
Infekcinė hematopoezinė nekrozė	<i>Salmonidae</i>
Mazgelinis dermatitas	<i>Bovidae</i> ir <i>Giraffidae</i>
Beždžionių raupai	<i>Rodentia</i> ir <i>Primates</i> išskyrus <i>Hominidae</i>
<i>Mycobacterium bovis</i> infekcija	<i>Mammalia</i> , <i>Antilocapridae</i> , <i>Bovidae</i> , <i>Camelidae</i> , <i>Cervidae</i> , <i>Giraffidae</i> ir <i>Tragulidae</i>
Niukaslė liga	<i>Aves</i>
Smulkių atrajotojų maras	<i>Bovidae</i> ir <i>Suidae</i>
Paršelių enterovirusinis encefalomyelitas	<i>Suidae</i>
Psitakozė	<i>Psittaciformes</i>
Pasiutligė	<i>Carnivora</i> ir <i>Chiroptera</i>
Rifto slėnio karštligė	<i>Bovidae</i> , <i>Camelus</i> ir <i>Rhinocerotidae</i>
Galvijų maras	<i>Artiodactyla</i>
Mažasis avilių vabalas (<i>Aethina tumida</i>)	<i>Apis</i> ir <i>Bombus</i>
Avių ir ožkų raupai	<i>Bovidae</i>
Vezikulinė kiaulių liga	<i>Suidae</i> ir <i>Tayassuidae</i>
Tropilaelaps erkė (<i>Tropilaelaps</i> rūšių)	<i>Apis</i>
Vezikulinis stomatitas	<i>Artiodactyla</i> ir <i>Equidae</i>
USE	<i>Bovidae</i> , <i>Cervidae</i> , <i>Felidae</i> ir <i>Mustelidae</i>

Reikalavimų prekybai gyvūnais,
sperma, kiaušialąstėmis ir
embrionais bei jų importui
2 priedas

**SĄRAŠAS LIGŲ, DĖL KURIŲ LIKVIDAVIMO GALI BŪTI PATVIRTINTOS
NACIONALINĖS PROGRAMOS**

Gyvūnų rūšis	Ligos pavadinimas
Audinės	Virusinis enteritas Aleutinė liga
Bitės	Europinis bičių puvinys Varozė ir akariozė
Beždžionės ir kačių šeimos gyvūnai	Tuberkuliozė
Atrajotojai	Tuberkuliozė
Kiškiai, triušiai	Miksomatozė Virusinė hemoraginė liga Tuliaremija

Reikalavimų prekybai gyvūnais,
sperma, kiaušialąstėmis ir
embrionais bei jų importui
3 priedas

ŪKIO SUBJEKTŲ PATVIRTINIMO REIKALAVIMAI

1. Kad būtų patvirtintas, kaip reikalaujama Reikalavimų 25-28 punktuose, ūkio subjektas privalo:

1.1. turėti aiškias ribas ir būti atskirtas nuo supančios aplinkos arba gyvūnų ir būti tokioje vietoje, kad nekeltų pavojaus kitose laikymo vietose laikomiems gyvūnams;

1.2. turėti tinkamas priemones gyvūnų gaudymui, laikymui ir atskyrimui ir tinkamas patalpas karantinuoti gyvūnus, nustatyti tvarką, taikomą gyvūnų įsigijimui iš nepatvirtintų ūkio subjektų;

1.3. būti neužkrėstas ligomis, nurodytomis 1 ir 2 prieduose, jeigu šalyje vykdoma Reikalavimų 29-31 punktuose nurodyta programa; kad ūkio subjektas gautų neužkrėsto 1 ir 2 prieduose nurodytomis ligomis ūkio subjekto statusą, VMVT turi įvertinti gyvūnų sveikatos būklę pagal dokumentus, kurie saugomi ne mažiau kaip 3 metus, ir klinikinių bei laboratorinių tyrimų, atliktų gyvūnams, laikomiems ūkio subjekte, rezultatus;

1.4. tvarkyti gyvūnų apskaitą, nurodant:

1.4.1. kiekvienos rūšies gyvūnų, esančių ūkio subjekte, skaičių ir tapatybę (amžių, lytį, kur tinkama, ženklimą),

1.4.2. į ūkio subjektą atvežamų arba iš jo išvežamų gyvūnų skaičių ir tapatybę (amžių, lytį, kur tinkama, ženklimą), jų ankstesnę laikymo vietą ar paskirties vietą, vežimo sąlygas ir sveikatos būklę,

1.4.3. kraujo tyrimų arba bet kokių kitų diagnostinių tyrimų rezultatus,

1.4.4. ligos pasireiškimą ir, jei reikia, taikytą gydymą,

1.4.5. nugaišusių gyvūnų, tarp jų gimusių negyvų, patologinio anatominio tyrimo rezultatus,

1.4.6. klinikinius pokyčius, nustatytus atskirtiems arba karantinuojamiems gyvūnams;

1.5. pasirašyti sutartį su laboratorija, kuri atliktų patologinius anatominius tyrimus, arba turėti vieną arba daugiau patalpų, kuriose kompetentingas asmuo galėtų atlikti pataloginį anatominį tyrimą;

1.6. turėti patalpas, tinkamas nugaišusiems arba nugaišintiems gyvūnams laikyti;

1.7. užtikrinti, kad valstybinis veterinarijos gydytojas vykdytų ūkio subjekto valstybinę veterinarinę priežiūrą; ūkio subjektas:

1.7.1. turi atitikti Prekybos galvijais ir kiaulėmis veterinarijos reikalavimus,

1.7.2. turi taikyti ūkio subjekte atitinkamas VMVT patvirtintas ligų stebėsenos ir kontrolės priemones, atsižvelgiant į epizootinę situaciją; tokioms priemonėms turi būti priskiriama:

1.7.2.1. kasmetinis gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės planas, įskaitant atitinkamų zoonozijų kontrolę,

1.7.2.2. klinikiniai, laboratoriniai ir patologiniai anatominiai gyvūnų, įtariamų, kad užsikrėtę užkrečiamosiomis ligomis, tyrimai,

1.7.2.3. imlių gyvūnų vakcinacija nuo užkrečiamųjų ligų pagal ES teisės aktų reikalavimus;

1.7.3. turi užtikrinti, kad apie gyvūnų gaišimus, užkrečiamosios ligos įtarimą arba kitus klinikinius požymius, pagal kuriuos galima įtarti, kad gyvūnai užsikrėtė viena arba daugiau Reikalavimų 1 ir 2 prieduose nurodytų ligų, būtų nedelsiant pranešta VMVT.

1.7.4. turi užtikrinti, kad įsigyti gyvūnai būtų laikomi atskirti pagal Reikalavimus ir VMVT instrukcijas,

1.7.5. turi būti atsakingas už gyvūnų sveikatos atitiktį Reikalavimų nuostatoms, gyvūnų gerovę juos vežant ir šalutinių gyvūninių produktų tvarkymo kontrolę;

1.8. jeigu laikomi gyvūnai yra skirti laboratorijoms, kurios atlieka eksperimentus, laboratorijos turi atitikti reikalavimus, nurodytus Tarybos direktyvos 86/609/EEB 5 straipsnyje.

2. Ūkio subjektas išsaugo patvirtinimą, jei laikosi šių reikalavimų:
 - 2.1. ūkio subjektą kontroliuoja valstybinis veterinarijos gydytojas, paskirtas VMVT, kuris:
 - 2.1.1. patikrina ūkio subjektą bent kartą per metus,
 - 2.1.2. įvertina valstybinio veterinarijos gydytojo priežiūrai veiklą ir metinio gyvūnų užkrečiamųjų ligų kontrolės plano įgyvendinimą,
 - 2.1.3. užtikrina ūkio subjekto atitiktį Reikalavimams;
 - 2.2. į ūkio subjektą būtų vežami gyvūnai iš kito patvirtinto ūkio subjekto pagal šiuos Reikalavimus;
 - 2.3. valstybinis veterinarijos gydytojas priežiūrai patvirtina, kad:
 - 2.3.1. ūkio subjektas laikosi šių reikalavimų,
 - 2.3.2. gyvūnų klinikinių, patologinių anatominių ir laboratorinių tyrimų rezultatai rodo, kad gyvūnai nėra užsikrėtę 1 ir 2 prieduose nurodytomis ligomis;
 - 2.4. ūkio subjektas, gavęs patvirtinimą, saugo duomenis, nurodytus šio priedo 1.4 punkte, ne mažiau kaip 10 metų.
 3. Išimties Reikalavimų 5 punktui ir šio priedo 2.2 punktui tvarka gyvūnai, įskaitant beždžiones (*Simiae* ir *Prosimiae*), kurie įsigijami ne iš patvirtinto ūkio subjekto, gali būti įvežami į patvirtintą ūkio subjektą, jei jie buvo karantinuoti kontroliuojant valstybiniam veterinarijos gydytojui priežiūrai pagal VMVT duotas instrukcijas prieš jiems patenkant į gyvūnų kolekciją. Beždžionėms karantinavimo reikalavimai nurodyti Tarptautinio epizootijų biuro tarptautiniame gyvūnų sveikatos kodekse. Kitiems gyvūnams, karantinuojamiems dėl 1 priede nurodytų ligų pagal šio priedo 2.2 punkte nurodytus reikalavimus, karantino laikotarpis turi būti ne trumpesnis kaip 30 dienų.
 4. Gyvūnai, laikomi patvirtintame ūkio subjekte, turi būti išvežami tiksliai į kitą patvirtintą ūkio subjektą, esantį Lietuvos Respublikoje arba ES. Jeigu gyvūnai neskirti patvirtintam ūkio subjektui, jie turi būti išvežami iš jo pagal VMVT nurodytus reikalavimus, siekiant užtikrinti, kad nekiltų ligos išplitimo pavojus.
 5. Jeigu VMVT reikalingos papildomos garantijos, kurios turi būti įtrauktos į ES teisės aktus, ji gali reikalauti, kad būtų taikomi atitinkami reikalavimai imlių rūšių gyvūnams ir patvirtintiems ūkio subjektams.
 6. Laikino arba visiško ūkio subjekto veiklos sustabdymo, panaikinimo arba atnaujinimo tvarka yra tokia:
 - 6.1. jeigu VMVT nustato, kad 2 punkto reikalavimai nevykdomi arba buvo pakeista ūkio subjekto paskirtis, patvirtinimas turi būti sustabdomas arba panaikinamas;
 - 6.2. jeigu pranešama apie vienos iš ligų, nurodytų 1 arba 2 prieduose, įtarimą, VMVT turi sustabdyti patvirtinimą ūkio subjektui tol, kol šis įtarimas bus paneigtas; priklausomai nuo ligos ir jos paplitimo pavojaus patvirtinimo sustabdymas gali būti taikomas visam ūkio subjektui arba tiksliai tam tikroms ligai imlių gyvūnų rūšių kategorijoms; VMVT turi užtikrinti, kad būtų imtasi priemonių ligos įtarimui patvirtinti arba paneigti ir išvengti ligos paplitimo pagal ES reikalavimus, taikomus ligų kontrolei ir prekybai gyvūnais;
 - 6.3. jeigu liga yra patvirtinama, ūkio subjekto patvirtinimas yra panaikinamas ir ūkio subjektas gali būti iš naujo patvirtintas tik tada, kai liga ir bet koks užkratas likviduojamas ūkio subjekte, atliekamas ūkio subjekto valymas ir dezinfekcija ir įvykdomi reikalavimai, nurodyti šio priedo 1 punkte, išskyrus 1.3 punktą;
 - 6.4. VMVT turi informuoti ES Komisiją apie ūkio subjekto veiklos sustabdymą ir panaikinimą ir patvirtinimo atnaujinimą.
-

Reikalavimų prekybai gyvūnais, sperma,
kiaušialąstėmis ir embrionais bei jų
importui
4 priedas

REIKALAVIMAI SPERMOS SURINKIMO IR SAUGOJIMO CENTRAMS IR EMBRIONŲ SURINKIMO IR GAMYBOS GRUPĖMS

I. SPECIALIEJI REIKALAVIMAI SPERMOS SURINKIMO IR SAUGOJIMO CENTRAMS

1. Spermos surinkimo centras, siekdamas gauti Reikalavimų 18 punkte nurodytą veterinarinį patvirtinimą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

1.1. turi būti nuolat prižiūrimas spermos surinkimo centro veterinarijos gydytojo;

1.2. turi turėti:

1.2.1. gyvūnų laikymui skirtas rakinamas, atskirtas nuo spermos surinkimo, paruošimo ir laikymo patalpų patalpas ir, jei reikia, arklinių gyvūnų vedžiojimui skirtą aikštelę,

1.2.2. gyvūnų izoliavimui skirtas patalpas, kurios tiesiogiai nesusisiekę su patalpomis, kuriose laikomi gyvūnai,

1.2.3. spermos surinkimo patalpas, kurios, nepažeidžiant šio priedo 1.4 punkto reikalavimų, gali būti atvira ore, tačiau apsaugotos nuo nepalankių oro sąlygų; grindų danga spermos surinkimo patalpose turi būti neslidė, kad būtų išvengta sunkių susižalojimų,

1.2.4. atskirą (-as) patalpą (-as) spermos surinkimo priemonių valymo, dezinfekavimo ar sterilizavimo įrenginiams laikyti,

1.2.5. spermos paruošimo patalpas, atskirtas nuo spermos surinkimo patalpų, ir šio priedo 1.2.4 punkte nurodytą (-as) patalpą (-as) valymo įrenginiams laikyti; spermos paruošimo patalpos gali būti kitoje vietoje, nei šio priedo 1.2.3–1.2.4 punktuose nurodytos patalpos,

1.2.6. spermos laikymo patalpą, kuri gali būti kitoje vietoje, nei šio priedo 1.2.1–1.2.5 punktuose nurodytos patalpos;

1.3. turi būti pastatytas arba atskirtas taip, kad nebūtų jokio sąlyčio su ūkiniais gyvūnais, esančiais už spermos surinkimo centro ribų;

1.4. turi būti pastatytas taip, kad visas spermos surinkimo centro patalpas, išskyrus administracines patalpas, ir, jeigu laikomi arklinių šeimos gyvūnai (toliau – arkliniai gyvūnai), išskyrus arklinių gyvūnų vedžiojimo aikštelę, būtų galima lengvai valyti ir dezinfekuoti.

2. Spermos saugojimo centras, siekdamas gauti Reikalavimų 18 punkte nurodytą veterinarinį patvirtinimą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

2.1. jeigu spermos saugojimo centre saugoma daugiau nei vienos rūšies sperma, surinkta pagal Reikalavimus patvirtintuose spermos surinkimo centruose, arba jame, laikantis Reikalavimų nuostatų, saugomi embrionai, kiekvienai gyvūnų rūšiai, kurios sperma saugoma spermos saugojimo centre, turi būti suteiktas atskiras veterinarinio patvirtinimo numeris, nurodytas Reikalavimų 18 punkte;

2.2. turi būti nuolat prižiūrimas spermos saugojimo centro veterinarijos gydytojo;

2.3. turi turėti atskirą spermos saugojimo patalpą, kurioje būtų tinkama įranga spermai ir (arba) embrionams saugoti; spermos saugojimo patalpa turi būti pastatyta taip, kad sperma ir (arba) embrionai būtų apsaugoti nuo nepalankių oro sąlygų ir aplinkos poveikio;

2.4. turi būti pastatytas taip, kad:

2.4.1. nebūtų jokio sąlyčio su gyvūnais, esančiais už spermos saugojimo centro ribų,

2.4.2. visas spermos saugojimo centro patalpas, išskyrus administracines patalpas, ir, jeigu laikomi arkliniai gyvūnai, išskyrus arklinių gyvūnų vedžiojimo aikštelę, būtų galima lengvai valyti ir dezinfekuoti;

2.4.3. į jį negalėtų patekti pašaliniai asmenys.

II. SPERMOS SURINKIMO IR SAUGOJIMO CENTRŲ PRIEŽIŪROS REIKALAVIMAI

3. Spermos surinkimo centrai turi būti prižiūrimi, siekiant užtikrinti, kad:

3.1. juose būtų laikomi tik tų rūšių gyvūnai, iš kurių sperma surenkama; kiti naminiai gyvūnai gali būti laikomi spermos surinkimo centre, jeigu jie nekelia jokio užkrečiamosios ligos pavojaus toms gyvūnų rūšims, kurių sperma turi būti surenkama, ir atitinka nustatytus spermos surinkimo centro veterinarijos gydytojo reikalavimus; jeigu eržilų spermos surinkimo centre atliekamas dirbtinis apsėklinimas arba kergimas, tai kumelės, eržilai, kurie yra skirti kumelėms paruošti, bei eržilai, kurie skirti kergimui, turi atitikti Reikalavimų 5 priedo 1.1–1.4 punktų nuostatas;

3.2. į spermos surinkimo centrą nepatektų pašaliniai asmenys; visi asmenys, kuriems leidžiama patekti į spermos surinkimo centrą, turi laikytis spermos surinkimo centro veterinarijos gydytojo nustatytų reikalavimų;

3.3. dirbtų kompetentingi darbuotojai, tinkamai apmokyti dezinfekavimo ir higienos metodų, kuriuos taikant galima išvengti ligų plitimo;

3.4. būtų pildomi registracijos žurnalai, kuriuose nurodoma:

3.4.1. gyvūnų, esančių spermos surinkimo centre, rūšis, veislė, gimimo data ir tapatybė,

3.4.2. bet koks gyvūnų įvežimas į spermos surinkimo centrą ir išvežimas iš jo,

3.4.3. gyvūnų sveikatos duomenys ir visi tyrimai bei jų rezultatai, gyvūnų gydymas ir vakcinacija,

3.4.4. spermos surinkimo ir paruošimo data,

3.4.5. spermos paskirties vieta,

3.4.6. spermos laikymo vieta;

3.5. visi juose laikomi gyvūnai 30 dienų prieš pirmąjį spermos surinkimą ir spermos surinkimo laikotarpiu nebuvo kergiami;

3.6. sperma surenkama, paruošiama ir saugoma šioms tikslams įrengtose patalpose;

3.7. visi įrankiai, kontaktuojantys su sperma arba gyvūnu donoru spermos surinkimo arba paruošimo metu, būtų tinkamai dezinfekuojami arba sterilizuojami, išskyrus naujus įrankius ir vienkartinius įrankius, kurie panaudojus yra išmetami; jeigu eržilų spermos surinkimo centre atliekamas dirbtinis apsėklinimas ar vykdomas kergimas, dirbtiniam apsėklinimui arba natūraliam kergimui naudojami įrankiai ir priemonės negali būti naudojami gyvūnams donorams arba kitiems surinkimo centre laikomiems gyvūnams;

3.8. spermai paruošti naudojami gyvūniniai produktai, įskaitant skiediklius, priedus arba užpildus, būtų pagaminti taip, kad nekeltų jokio pavojaus gyvūnų sveikatai, arba prieš naudojimą būtų paruošti taip, kad būtų išvengta pavojaus gyvūnų sveikatai;

3.9. spermai konservuoti arba saugoti naudojamos šaldymo medžiagos, kurios prieš tai nebuvo naudotos kitiems gyvūniniams produktams;

3.10. talpyklos, skirtos spermai laikyti arba vežti, prieš naudojimą būtų dezinfekuojamos arba sterilizuojamos, išskyrus naujas ir vienkartinės talpyklas, kurios panaudojus yra išmetamos;

3.11. kiekviena spermos dozė būtų paženklinta taip, kad būtų galima nustatyti surinkimo datą, gyvūno donoro rūšį, veislę ir tapatybę, spermos surinkimo centro, kuriame buvo surinkta sperma, veterinarinio patvirtinimo numerį;

3.12. būtų tikrinami valstybinio veterinarijos gydytojo ne rečiau kaip vieną kartą per metus gyvūnų veisimo laikotarpiu, jeigu gyvūnams yra būdingas sezoninis veisimasis, ir du kartus per metus, jeigu gyvūnams yra būdingas nesezoninis veisimasis, siekiant įvertinti, ar laikomasi visų veterinarinio patvirtinimo, priežiūros reikalavimų.

4. Spermos saugojimo centrai turi būti prižiūrimi, siekiant užtikrinti, kad:

4.1. gyvūnų donorų, kurių sperma saugoma centre, sveikatos būklė atitiktų Reikalavimus;

4.2. būtų laikomasi šio priedo 3.2–3.3 punktų reikalavimų;

4.3. būtų pildomi registracijos žurnalai apie spermos įvežimą į spermos saugojimo centrą ir išvežimą iš jo;

4.4. į patvirtintą spermos saugojimo centrą būtų įvežama sperma tik iš patvirtinto spermos

surinkimo / saugojimo centro, ir kad ji būtų vežama sąlygomis, užtikrinančiomis visas įmanomas sveikatos garantijas, ir neturėtų kontakto su kita šių Reikalavimų neatitinkančia sperma;

4.5. sperma būtų saugoma tik specialiai tam skirtose patalpose, laikantis griežtų higienos reikalavimų;

4.6. visi įrankiai, turintys kontaktą su sperma, būtų tinkamai dezinfekuojami arba sterilizuojami, išskyrus vienkartinius įrankius;

4.7. talpyklos, išskyrus vienkartinės, skirtos spermai laikyti arba vežti, prieš naudojimą būtų dezinfekuojamos arba sterilizuojamos;

4.8. spermai konservuoti arba laikyti būtų naudojamos šaldymo medžiagos, kurios prieš tai nebuvo naudotos kitiems gyvūniniams produktams;

4.9. kiekviena spermos dozė būtų paženklinta taip, kad būtų galima nustatyti spermos surinkimo datą, gyvūno donoro rūšį, veislę ir tapatybę bei spermos surinkimo centro patvirtinimo numerį. VMVT informuoja Europos Komisiją ir kitas Europos Sąjungos valstybes nares apie Lietuvoje naudojamo spermos dozių ženklavimo ypatybes ir formą;

4.10. būtų tikrinami valstybinio veterinarijos gydytojo ne rečiau kaip du kartus per metus, siekiant įvertinti, ar laikomasi visų veterinarinio patvirtinimo, priežiūros reikalavimų.

5. Išimties atveju šio priedo 4.4 punkte nurodytame patvirtintame spermos saugojimo centre leidžiama saugoti embrionus, jeigu jie atitinka Reikalavimus ir yra laikomi atskiruose induose.

III. SPECIALIEJI REIKALAVIMAI EMBRIONŲ SURINKIMO IR GAMYBOS GRUPĖMS

6. Embrionų surinkimo grupė, siekdama gauti veterinarinį patvirtinimą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

6.1. embrionus turi surinkti, paruošti ir saugoti embrionų surinkimo grupės veterinarijos gydytojas arba vienas ar keli jam pavaldūs kompetentingi techniniai darbuotojai, kuriuos veterinarijos gydytojas turi supažindinti su tam tikrais higienos metodais ir ligų kontrolės būdais bei principais;

6.2. veterinarijos gydytojas turi būti atsakingas už visą embrionų surinkimo grupės veiklą, įskaitant:

6.2.1. gyvūno donoro tapatybės ir jo sveikatos būklės patikrinimą,

6.2.2. gyvūnų donorų sanitarinę priežiūrą ir chirurgines operacijas,

6.2.3. dezinfekavimo ir higienos procedūras,

6.2.4. registracijos žurnalų pildymą, kuriuose turi būti nurodyta:

6.2.4.1. kiekvieno gyvūno rūšis, veislė, gimimo data ir tapatybė,

6.2.4.2. ligos istorija ir visi gyvūnams donorams atlikti diagnostiniai tyrimai bei jų rezultatai, taikytas gydymas ir vakcinavimas,

6.2.4.3. oocitų, kiaušialąsčių ir embrionų surinkimo, paruošimo ir saugojimo vieta ir data,

6.2.4.4. embrionų tapatybė ir informacija apie paskirties vietą, jeigu ji žinoma;

6.3. embrionų surinkimo grupė turi būti tikrinama valstybinio veterinarijos gydytojo ne rečiau kaip vieną kartą per metus, siekiant įvertinti, ar laikomasi visų embrionų surinkimo, paruošimo ir saugojimo reikalavimų, veterinarinio patvirtinimo ir priežiūros reikalavimų;

6.4. embrionų surinkimo grupė turi turėti stacionarią arba kilnojamą laboratoriją, kurioje galėtų tirti, ruošti ir pakuoti embrionus ir kurioje būtų bent vienas darbo stalas, optinis mikroskopas arba stereomikroskopas ir, prireikus, šaldymo įranga;

6.5. stacionarioje laboratorijoje turi būti:

6.5.1. patalpa embrionams ruošti, atskirta nuo vietos, kur laikomi gyvūnai donorai, kol iš jų surenkami embrionai,

6.5.2. patalpa arba vieta įrangai valyti ir sterilizuoti, išskyrus tuos atvejus, kai naudojama vienkartinė įranga,

6.5.3. patalpa embrionams saugoti;

6.6. kilnojamoje laboratorijoje turi būti:

6.6.1. specialiai įrengta transporto priemonės dalis, padalyta į du skyrius: embrionams tirti ir ruošti skirtas skyrius, kuris turi būti švarus, ir įrangai ir medžiagoms, kurių reikia dirbant su gyvūnais donorais, laikyti skirtas skyrius,

6.6.2. naudojama tik vienkartinė įranga, išskyrus tuos atvejus, kai įrangos sterilumą ir skysčių bei kitų produktų, būtinų embrionams surinkti ir paruošti, tiekimą gali užtikrinti stacionari laboratorija;

6.7. pastatai ir laboratorijos turi būti suprojektuoti ir fiziškai išdėstyti bei embrionų surinkimo grupės savo darbą turi atlikti taip, kad būtų išvengta kryžminio embrionų užkrėtimo;

6.8. embrionų surinkimo grupė turi turėti rakinamas kiaušialąsčių ir embrionų saugojimo patalpas:

6.8.1. kurios būtų lengvai valomos ir dezinfekuojamos,

6.8.2. kuriose būtų registracijos žurnalai apie atvežamus ir išvežamus embrionus,

6.8.3. kuriose būtų kiaušialąstėms ir embrionams saugoti skirti indai ir vieta, kurią kontroliuoja embrionų surinkimo grupės veterinarijos gydytojas ir kurią reguliariai tikrina valstybinis veterinarijos gydytojas.

7. VMVT gali leisti saugoti spermą šio priedo 6.8 punkte nurodytose patalpose, jeigu sperma atitinka avių ir ožkų rūšims arba arkliniams gyvūnams taikomas Reikalavimų nuostatas arba Veterinarijos reikalavimus kuilių spermai, patvirtintus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2002 m. lapkričio 14 d. įsakymu Nr. 515 (Žin., 2002, Nr. [111-4955](#); 2009, Nr. [107-4510](#)), ir yra saugoma atskiruose induose embrionams saugoti skirtose patvirtintose patalpose.

8. Embrionų gamybos grupė, siekdama gauti veterinarinį patvirtinimą, turi atitikti šiuos reikalavimus:

8.1. embrionų gamybos grupės nariai turi būti tinkamai apmokyti dirbti steriliomis darbo sąlygomis bei būti supažindinti su tam tikrais higienos metodais ir ligų kontrolės būdais bei principais;

8.2. embrionų gamybos grupė turi turėti stacionarią laboratoriją, kurioje turi būti:

8.2.1. tinkama įranga ir patalpos, taip pat atskiros patalpos:

8.2.1.1. oocitams iš kiaušidžių išimti,

8.2.1.2. oocitams, kiaušialąstėms ir embrionams ruošti,

8.2.1.3. embrionams saugoti,

8.2.2. laminarinio tekėjimo įrenginys arba kitokia tinkama įranga, kurioje būtų galima atlikti visas technines procedūras, kurioms būtinos specialios sterilios sąlygos (ruošiant kiaušialąstes, embrionus ir spermą). Tačiau galima spermą centrifuguoti ir ne laminarinio tekėjimo ar kitame įrenginyje, jeigu imamasi visų higienos užtikrinimo priemonių;

8.3. jeigu kiaušialąstės ir kiti audiniai turi būti surenkami skerdykloje, embrionų gamybos grupė turi turėti tinkamą įrangą kiaušidėms bei kitiems audiniams rinkti ir pervežti į paruošimo laboratoriją laikantis higienos ir saugos reikalavimų.

Priedo pakeitimai:

Nr. [B1-452](#), 2010-12-10, Žin., 2010, Nr. 147-7554 (2010-12-16), i. k. 110110MISAK00B1-452

5 priedas. Neteko galios nuo 2009-12-11

Priedo naikinimas:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, Žin. 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

Reikalavimų prekybai gyvūnais, sperma,
kiaušialąstėmis ir embrionais bei jų
importui
5 priedas

GYVŪNAMS DONORAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

I. ERŽILAMS DONORAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

1. Sperma gali būti imama tik iš tų eržilų donorų, kurie, patvirtinus spermos surinkimo centro veterinarijos gydytojui, atitinka šiuos reikalavimus:

1.1. eržilai donoriai neturi turėti jokių užkrečiamųjų ligų klinikinių požymių nei prieš jiems patenkant į spermos surinkimo centrą, nei spermos surinkimo laikotarpiu;

1.2. eržilai donoriai turi būti atvežti iš Europos Sąjungos valstybės narės, įskaitant Lietuvos Respubliką, arba trečiosios šalies teritorijos, arba, jeigu taikoma regionalizacija, teritorijos dalies ir laikymo vietos, kontroliuojamos kompetentingos institucijos; kiekvienas eržilas donoras turi atitikti Prekybos arklinių šeimos gyvūnais ir jų importo iš trečiųjų šalių veterinarijos reikalavimus, patvirtintus Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. gruodžio 23 d. įsakymu Nr. B1-720 (Žin., 2006, Nr. [2-32](#));

1.3. 30 dienų prieš spermos surinkimą eržilai donoriai turi būti laikyti laikymo vietoje, kurioje nėra vienas eržilas neturėjo virusinio arklių arterito ir kontaginio arklių metrito klinikinių požymių per šį laikotarpį;

1.4. eržilai donoriai neturi būti naudoti natūraliam kergimui 30 dienų prieš pirmąją spermos surinkimą ir spermos surinkimo laikotarpiu;

1.5. VMVT patvirtinta laboratorija pagal šio priedo 1.6 punkte vieną iš numatytų programų turėjo atlikti šiuos tyrimus:

1.5.1. infekcinei arklių anemijai nustatyti turi būti atliktas imunodifuzijos agarų gelyje tyrimas (*Coggins* tyrimas) arba ELISA tyrimas (rezultatai turi būti neigiami),

1.5.2. virusiniam arklių arteritui nustatyti – visos eržilo donoro spermos mėginio viruso išskyrimo tyrimas (rezultatas turi būti neigiamas), išskyrus atvejus, kai atliekant serumo neutralizavimo tyrimą virusiniam arklių arteritui nustatyti atskiedus serumą 1:4 gaunamas neigiamas rezultatas,

1.5.3. kontaginiam arklių metritui nustatyti – tyrimas du kartus kas septynias dienas, išskiriant *Taylorella equigenitalis* mikrobą iš priešėjakuliacinio skysčio arba spermos mėginio, taip pat iš lyties organų tepinėlių, kurie imami nuo apyvarpės, šlaplės arba šlaplės duobės (rezultatas kiekvienu atveju turi būti neigiamas);

1.6. eržilams donorams turi būti taikoma viena iš šių tyrimų programų:

1.6.1. jei eržilas donoras buvo nuolat laikomas spermos surinkimo centre ne mažiau kaip 30 dienų prieš pirmąją spermos surinkimą ir surinkimo laikotarpiu ir jokie arkliniai gyvūnai, esantys spermos surinkimo centre, neturėjo tiesioginio kontakto su blogesnės nei eržilas donoras sveikatos būklės arklinais gyvūnais, turi būti atliekami šio priedo 1.5 punkte nurodyti eržilo donoro spermos mėginių, paimtų iki pirmo spermos surinkimo, praėjus ne mažiau kaip 44 dienoms nuo eržilo donoro laikymo spermos surinkimo centre laikotarpio pradžios, tyrimai,

1.6.2. jei eržilas donoras buvo laikomas spermos surinkimo centre ne mažiau kaip 30 dienų prieš pirmąją spermos surinkimą ir surinkimo laikotarpiu, tačiau spermos surinkimo centro veterinarijos gydytojui leidus kartais buvo išvežamas ne ilgesniam nei 14 dienų laikotarpiui, arba kitas spermos surinkimo centre laikomas arklinis gyvūnas turėjo tiesioginį kontaktą su blogesnės sveikatos būklės arklinais gyvūnais, surinktos eržilo donoro spermos mėginių tyrimai, nurodyti šio priedo 1.5 punkte, atliekami taip:

1.6.2.1. ne rečiau kaip vieną kartą per metus prasidėjus poravimosi metui arba iki pirmos spermos surinkimo dienos ir praėjus bent 14 dienų nuo minėtojo ne trumpesnio nei 30 dienų laikymo laikotarpio pradžios,

1.6.2.2. spermos surinkimo laikotarpiu, atliekant šio priedo 1.5.1 punkte nurodytą tyrimą, ne rečiau kaip kas 90 dienų; spermos surinkimo laikotarpiu, atliekant šio priedo 1.5.2 punkte nurodytą tyrimą, ne rečiau kaip kas 30 dienų, išskyrus tuos atvejus, kai, tiriant viruso išskyrimo metodu, šis tyrimas turi būti atliekamas du kartus per metus, gaunami teigiami serologinio tyrimo dėl virusinio arklių arterito rezultatai; spermos surinkimo laikotarpiu, atliekant šio priedo 1.5.3 punkte nurodytą tyrimą, ne rečiau kaip kas 60 dienų.

1.6.3. jei eržilas donoras neatitinka šio priedo 1.6.1 ir 1.6.2 punktų reikalavimų ir (arba) sperma surinkta prekybai užšaldyta sperma, surinktos eržilo donoro spermos mėginių tyrimai, kurių reikalaujama pagal šio priedo 1.5 punktą, atliekami taip:

1.6.3.1. ne rečiau kaip vieną kartą per metus prasidėjus poravimosi metui,

1.6.3.2. spermos saugojimo laikotarpiu, nurodytu Reikalavimų 6 priedo 3.2 punkte, ir iki sperma bus išvežta iš spermos surinkimo centro arba bus panaudota tiriami mėginiai, paimti ne anksčiau kaip 14 dienų ir ne vėliau kaip 90 dienų po spermos surinkimo dienos. Taikant išimtis šio punkto nuostatoms, nereikia imti mėginių po spermos surinkimo ir atlikti tyrimo, nurodyto šio priedo 1.5.2 punkte, jei, atliekant tyrimą viruso išskyrimo metodu, kuris turi būti atliekamas du kartus per metus, eržilo donoro serologinio tyrimo dėl virusinio arklių arterito rezultatai buvo teigiami;

1.7. jei bent vieno šio priedo 1.5 punkte nurodyto tyrimo rezultatai buvo teigiami, eržilas donoras turi būti atskirtas, o jo sperma, surinkta po paskutinio atlikto tyrimo, kurio rezultatas buvo neigiamas, draudžiama prekiauti, išskyrus (kai atliekamas tyrimas virusiniam arklių arteritui nustatyti) spermą iš kiekvieno ejakulato, kurio tyrimo, nurodyto šio priedo 1.5.2 punkte, rezultatas neigiamas;

1.8. surinkta kitų spermos surinkimo centre esančių eržilų sperma turi būti laikoma atskirai ir ja draudžiama prekiauti nuo tos dienos, kai buvo paimtas paskutinis mėginys, kurio tyrimo, nurodyto šio priedo 1.5.2 punkte, rezultatas buvo neigiamas, iki spermos surinkimo centrui bus patvirtintas ankstesnis sveikatos statusas ir bus atlikti laikomos spermos oficialūs tyrimai, paneigiantys šio priedo 1.5 punkte nurodytų ligų buvimą;

1.9. sperma, surinkta iš spermos surinkimo centre esančių eržilų donorų, kuriems taikomas draudimas pagal Prekybos arklinių šeimos gyvūnais ir jų importo iš trečiųjų šalių veterinarijos reikalavimų 8 punktą arba 10–16 punktus, turi būti laikoma atskirai ir ja neturi būti prekiaujama iki spermos surinkimo centrui valstybinis veterinarijos gydytojas nepatvirtins ankstesnio sveikatos statuso pagal Prekybos arklinių šeimos gyvūnais ir jų importo iš trečiųjų šalių veterinarijos reikalavimus ir nebus atlikti atitinkami oficialūs tyrimai, kad būtų paneigtas Prekybos arklinių šeimos gyvūnais ir jų importo iš trečiųjų šalių veterinarijos reikalavimų 1 priede išvardytų ligų sukėlėjų buvimas spermoje.

II. AVIŲ IR OŽKŲ RŪŠIŲ PATINAMS DONORAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

2. Visiems į spermos surinkimo centrą įvežamiems avių ir ožkų rūšių patinams donorams (toliau – patinai donorai) taikomi šie reikalavimai:

2.1. patinai donorai turi būti laikomi karantino sąlygomis ne trumpiau kaip 28 dienas tam tikslui VMVT patvirtintose patalpose su tos pačios sveikatos būklės gyvūnais;

2.2. patinai donorai turi būti kilę tik iš to avių ar ožkų ūkio, kuris pagal Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. B1-208 (Žin., 2004, Nr. [44-1477](#)), 1 priedą yra oficialiai neužkrėstas brucelioze, ir prieš atvežant į karantino patalpas neturi būti laikyti ūkyje, kuriam nėra patvirtintas oficialiai neužkrėsto brucelioze ūkio statusas;

2.3. patinai donorai turi būti atvežti iš ūkio, kuriame prieš 60 dienų iki jų atvežimo į karantino patalpas šiems patinams donorams buvo atliktas serologinis tyrimas kontaginiam epididimitui (*Brucella ovis*) nustatyti, laikantis Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 4 priedo nuostatų, arba bet koks kitas lygiaverčio pagrįsto tikslumo ir specifiškumo lygio tyrimas;

2.4. patinams donorams turi būti atlikti kraujo mėginio, paimto prieš 28 dienas iki šio priedo

2.1 punkte nurodyto karantino laikotarpio pradžios, tyrimai ir kiekvienu atveju gautas neigiamas rezultatas, išskyrus šio priedo 2.4.3 punkte nurodytos pasienio (*Border*) ligos antikūnių tyrimo rezultatai:

2.4.1. bruceliozei (*Brucella melitensis*) nustatyti turi būti atliktas serologinis tyrimas, laikantis Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 3 priedo nuostatų,

2.4.2. kontaginiam epididimitui (*Brucella ovis*) nustatyti – serologinis tyrimas, laikantis Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 3 priedo nuostatų, arba bet koks kitas lygiaverčio pagrįsto tikslumo ir specifiškumo lygio tyrimas,

2.4.3. pasienio (*Border*) ligai nustatyti – viruso išskyrimo tyrimas arba viruso antigeno tyrimas ir serologinis tyrimas antikūnių buvimui arba nebuvimui nustatyti (antikūnių tyrimas).

VMVT gali leisti 2.4 punkte nurodytus tyrimus atlikti naudojant karantino patalpose paimtus kraujo mėginius. Jei toks leidimas suteiktas, šio priedo 2.1 punkte nurodytas karantino laikotarpis negali prasidėti prieš kraujo mėginio paėmimo dieną. Tačiau jei kurio nors iš 2.4 punkte nurodytų tyrimų rezultatai yra teigiami, atitinkamas patinas donoras turi būti nedelsiant pašalinamas iš karantino patalpos. Grupės gyvūnų izoliavimo atveju likusiems patinams donorams šio priedo 2.1 punkte nurodytas karantino laikotarpis negali prasidėti, kol nepašalinamas patinas donoras, kurio tyrimo rezultatas buvo teigiamas;

2.5. patinams donorams, kurie ne mažiau kaip 21 dieną buvo laikyti karantino sąlygomis, turi būti atlikti šie kraujo mėginių, paimtų per šio priedo 2.1 punkte nurodytą karantino laikotarpį, tyrimai ir gauti neigiami rezultatai:

2.5.1. bruceliozei (*Brucella melitensis*) nustatyti turi būti atliktas serologinis tyrimas, laikantis Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 3 priedo nuostatų,

2.5.2. kontaginiam epididimitui (*Brucella ovis*) nustatyti – serologinis tyrimas, laikantis Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 3 priedo nuostatų, arba bet koks kitas lygiaverčio pagrįsto tikslumo ir specifiškumo lygio tyrimas;

2.6. patinams donorams, kurie ne mažiau kaip 21 dieną buvo laikyti karantino sąlygomis, turi būti atlikti kraujo mėginių, paimtų per šio priedo 2.1 punkte nurodytą karantino laikotarpį, šio priedo 2.4.3 punkte nurodyti tyrimai pasienio (*Border*) ligai nustatyti. Bet kurį patiną donorą leidžiama įvežti į spermos surinkimo centrą tik tuo atveju, jeigu gyvūno serologiniai tyrimai buvo neigiami iki įvežimo į karantino patalpas dienos ir neįvyksta serologinė konversija. Jeigu serologinė konversija įvyksta, visi patinai donorai, kurių serologinis tyrimas yra neigiamas, laikomi karantino sąlygomis tol, kol grupėje tris savaites nuo serologinės konversijos pradžios serologinė konversija nebevyksta. Patinus donorus, kurių serologinio tyrimo rezultatas teigiamas, gali būti leidžiama įvežti į spermos surinkimo centrą, jeigu, atlikus šio priedo 2.4.3 punkte nurodytą viruso išskyrimo arba viruso antigeno tyrimą dėl pasienio (*Border*) ligos, gautas neigiamas rezultatas.

3. Patinus donorus į spermos surinkimo centrą leidžiama įvežti tik gavus specialų spermos surinkimo centro veterinarijos gydytojo leidimą. Kiekvienas patinų donorų įvežimas į spermos surinkimo centrą ir išvežimas iš jo turi būti registruojamas.

4. Visi į spermos surinkimo centrą įvežami patinai donorai jų įvežimo dieną neturi turėti jokių klinikinių ligos požymių. Nepažeidžiant šio priedo 5 punkto nuostatų, visi patinai donorai turi būti atvežti iš karantino patalpų, kurios gyvūnų išvežimo į spermos surinkimo centrą dieną turi atitikti šiuos reikalavimus:

4.1. turi būti teritorijoje, aplink kurią 10 kilometrų spinduliu bent per 30 paskutinių dienų nebuvo užfiksuota snukio ir nagų ligos atvejų;

4.2. per paskutinius trejus mėnesius karantino patalpose neturi būti užfiksuota snukio ir nagų ligos ir bruceliozės atvejų;

4.3. per paskutines 30 dienų karantino patalpose neturi būti užfiksuota ligų, apie kurias būtina pranešti ir kurios nurodytos Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 2 priedo 1 punkte.

5. Jeigu laikomasi šio priedo 4 punkte numatytų reikalavimų ir per paskutinius 12 mėnesių iki patinų donorų išvežimo jiems buvo atlikti šio priedo 6 punkte išvardinti tyrimai, patinai donorai iš patvirtinto spermos surinkimo centro gali būti perkelti tiesiogiai į kitą tokio pat sveikatos statuso

spermos surinkimo centrą netaikant jiems karantino laikotarpio ir neatliekant tyrimų. Tokie patinai donorai neturi turėti tiesioginio ar netiesioginio kontakto su prastesnės sveikatos būklės poranagiais gyvūnais, o naudojama transporto priemonė prieš naudojimą turi būti dezinfekuojama. Perkeliant patinus donorus iš vieno spermos surinkimo centro į kitą spermos surinkimo centrą kitoje Europos Sąjungos valstybėje narėje, turi būti laikomasi Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų nuostatų.

6. Visi spermos surinkimo centre laikomi avių ir ožkų rūšių patinai donorai bent vieną kartą per kalendorinius metus turi būti ištirti ir gauti neigiami tyrimo rezultatai:

6.1. bruceliozei (*Brucella melitensis*) nustatyti turi būti atliktas serologinis tyrimas, laikantis Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 3 priedo nuostatų;

6.2. kontaginiam epididimitui (*Brucella ovis*) nustatyti – serologinis tyrimas, laikantis Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 3 priedo nuostatų, arba bet koks kitas lygiaverčio pagrįsto tikslumo ir specifiskumo lygio tyrimas;

6.3. pasienio (*Border*) ligai nustatyti – šio priedo 2.4.3 punkte nurodytas antikūnių tyrimas (serologinis tyrimas antikūnių buvimui arba nebuvimui nustatyti), kuris taikomas tik patinams donorams, kurių serologinio tyrimo rezultatai neigiami.

7. Visi šio priedo 2–10 punktuose nurodyti tyrimai turi būti atliekami patvirtintoje laboratorijoje.

8. Jei bent vieno šio priedo 6 punkte aprašyto tyrimo rezultatai teigiami, patinas donoras turi būti atskirtas, o jo sperma, surinkta po paskutinio atlikto tyrimo, kurio rezultatas buvo neigiamas, uždraudžiama prekiauti. Toks patinas donoras turi būti išvežamas iš spermos surinkimo centro, išskyrus pasienio (*Border*) ligos atveju, kai turi būti atliktas šio priedo 2.4.3 punkte nurodytas antikūnių tyrimas ir gautas neigiamas rezultatas. Sperma, surinkta iš visų kitų spermos surinkimo centre esančių gyvūnų nuo tos dienos, kai buvo paimtas paskutinis mėginys, kurio vieno iš šio priedo 6 punkte aprašytų tyrimų rezultatas neigiamas, turi būti laikoma atskirai ir ja neturi būti prekiaujama tol, kol spermos surinkimo centrui nebus patvirtintas ankstesnis sveikatos statusas ir nebus atlikti atitinkami laikomos spermos oficialūs tyrimai, kad būtų paneigtas šio priedo 6 punkte minėtų ligų sukėlėjų buvimas spermoje.

9. Sperma turi būti surenkama iš patinų donorų, kurie:

9.1. spermos surinkimo dieną neturėjo klinikinių ligos požymių;

9.2. per 12 mėnesių iki spermos surinkimo dienos:

9.2.1. nebuvo vakcinuoti nuo snukio ir nagų ligos, arba

9.2.2. buvo vakcinuoti nuo snukio ir nagų ligos likus ne mažiau kaip 30 dienų iki spermos surinkimo; tokiu atveju imami 5 % (ne mažiau kaip penki šiaudeliai) kiekvieno spermos surinkto kiekio ir atliekamas viruso išskyrimo tyrimas snukio ir nagų ligai nustatyti, kurio rezultatas turi būti neigiamas;

9.3. ne trumpiau kaip 30 dienų iki spermos surinkimo nuolat buvo laikomi patvirtintame spermos surinkimo centre, jei buvo surenkama šviežia sperma;

9.4. atitinka Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 8–23 punktų nuostatas;

9.5. buvo laikomi Reikalavimų 15.1 punkte nurodytuose ūkiuose ir kuriems per 30 dienų iki spermos surinkimo dienos turėjo būti atlikti žemiau nurodyti tyrimai ir gauti neigiami tyrimų rezultatai:

9.5.1 bruceliozei (*Brucella melitensis*) nustatyti turi būti atliktas serologinis tyrimas, laikantis Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 3 priedo nuostatų;

9.5.2. kontaginiam epididimitui (*Brucella ovis*) nustatyti – serologinis tyrimas, laikantis Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 3 priedo nuostatų, arba bet koks kitas lygiaverčio pagrįsto tikslumo ir specifiskumo lygio tyrimas,

9.5.3. pasienio (*Border*) ligai nustatyti;

9.6. nebuvo kergiami ne mažiau kaip 30 dienų iki pirmo spermos surinkimo ir laikotarpiu nuo pirmo šio priedo 2.5–2.6 punktuose arba šio priedo 9.5 punkte nurodyto mėginio paėmimo dienos iki spermos surinkimo laikotarpio pabaigos.

10. Sperma, surinkta spermos surinkimo centre arba ūkyje, nurodytame Reikalavimų 15.1

punkte, iš patinų donorų, kuriems taikomas draudimas dėl gyvūnų sveikatos sutrikimų pagal Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 8–10 punktus, turi būti saugoma atskirai ir draudžiama ja prekiauti tol, kol spermos surinkimo centrui valstybinis veterinarijos gydytojas nepatvirtins ankstesnio sveikatos statuso pagal Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų nuostatas, ir nebus atlikti atitinkami oficialūs tyrimai, kad būtų paneigtas Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų 2 priedo 1 punkte išvardytų ligų sukėlėjų buvimas spermoje.

III. PATELĖMS DONORĖMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

11. Gyvūnų patelės gali būti naudojamos kaip embrionų ar kiaušialąsčių donorės tik tuo atveju, jeigu jos ir jų laikymo vietos, iš kurių jos kilusios, atitinka Lietuvos Respublikos teisės aktų dėl Europos Sąjungos vidaus prekybos gyvais veisti skirtais gyvūnais ir tokios rūšies produkcijos reikalavimus ir šį atitikimą patvirtina valstybinis veterinarijos gydytojas.

12. Kiaulės donorės turi atitikti Prekybos galvijais ir kiaulėmis veterinarijos reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2004 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. B1-349 (Žin., 2004, Nr. [135-4916](#)), 19 arba 24 punktų dėl Aujeskio ligos, išskyrus *in vivo* būdu gaunamus embrionus, kurie apdorojami tripsinu, ir kitų punktų nuostatas.

13. Prekybos avimis ir ožkomis veterinarijos reikalavimų nuostatos turi būti taikomos avims ir ožkoms donorėms.

14. Kumelės donorės turi atitikti Prekybos arklinių šeimos gyvūnais ir jų importo iš trečiųjų šalių veterinarijos reikalavimus ir:

14.1. ne mažiau kaip 30 dienų iki kiaušialąsčių arba embrionų surinkimo ir laikotarpiu nuo šio priedo 14.2 ir 14.3 punktuose nurodyto pirmo mėginio paėmimo dienos ir kiaušialąsčių ir embrionų surinkimo dienos neturi būti kergiamos;

14.2. infekcinei arklių anemijai nustatyti turi būti atliktas kraujo mėginių, pirmą kartą paimtų per paskutines 30 dienų prieš pirmą kiaušialąsčių arba embrionų surinkimą, o vėliau – kas 90 dienų surinkimo laikotarpiu, imunodifuzijos agarų gelyje tyrimas, žinomas kaip *Coggins* tyrimas, arba ELISA tyrimas, jų rezultatai turi būti neigiami;

14.3. kontaginiam arklių metritui nustatyti turi būti atlikti mėginių, paimtų iš klitorio duobės ir klitorio anties gleivinės per du vienas po kito įvykusius rujanų laikotarpius, tyrimai ir papildomo kultūros bandinio, paimto iš gimdos kaklelio per vieną rujanų laikotarpį, tyrimas išskiriant *Taylorella equigenitalis*; po 7–14 dienų auginimo turi būti gauti neigiami tyrimo rezultatai.

Papildyta priedu:

Nr. [B1-452](#), 2010-12-10, Žin., 2010, Nr. 147-7554 (2010-12-16), i. k. 110110MISAK00B1-452

6 priedas. Neteko galios nuo 2009-12-11

Priedo naikinimas:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, Žin. 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

Reikalavimų prekybai gyvūnais, sperma,
kiaušialąstėmis ir embrionais bei jų
importui
6 priedas

SPERMAI, KIAUŠIALĄSTĖMS IR EMBRIONAMS TAIKOMI REIKALAVIMAI

I. BENDRIEJI REIKALAVIMAI SPERMOS SURINKIMUI, PARUOŠIMUI, SAUGOJIMUI IR VEŽIMUI

1. Jei į spermą, nepažeidžiant Veterinarinių vaistų gamybos, registravimo ir tiekimo Lietuvos Respublikos rinkai reikalavimų, patvirtintų Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. spalio 29 d. įsakymu Nr. B1-594 (Žin., 2005, Nr. [131-4754](#); 2008, Nr. [128-4912](#)), nuostatų, yra įdėta antibiotikų ar antibiotikų mišinio, kurių baktericidinis aktyvumas yra bent lygiavertis šių mišinių baktericidiniam aktyvumui kiekviename spermos mililitre: gentamicino (250 ?g), tilozino (50 ?g), linkomicino ir spektinomicino (150/300 ?g), penicilino (500 IU), streptomicino (500 ?g), linkomicino ir spektinomicino (150/300 ?g) arba amikacino (75?g), divekacino (25?g), minėtų antibiotikų pavadinimus ir jų koncentraciją reikia nurodyti Reikalavimų 15.4 punkte nurodytame veterinarijos sertifikate.

2. Visi spermai surinkti, paruošti, konservuoti ar šaldyti naudojami instrumentai prieš naudojimą turi būti tinkamai dezinfekuoti arba sterilizuoti, išskyrus vienkartinius instrumentus.

3. Užšaldyta sperma turi būti:

3.1. padėta ir saugoma jai saugoti skirtuose induose:

3.1.1. išvalytuose ir dezinfekuotuose arba sterilizuotuose prieš naudojimą, arba vienkartinuose induose,

3.1.2. su šaldymo medžiaga, kuri prieš tai nebuvo naudota kitiems gyvūniniams produktams;

3.2. iki išsiuntimo ar panaudojimo ne trumpiau kaip 30 dienų nuo surinkimo dienos laikoma patvirtintomis sąlygomis.

4. Prekybai skirta sperma:

4.1. į paskirties Europos Sąjungos valstybę narę turi būti vežama induose, kurie prieš naudojimą buvo išvalyti, dezinfekuoti arba sterilizuoti, arba vienkartinuose induose, kurie buvo užplombuoti ir sunumeruoti prieš išvežimą iš patvirtintų spermos surinkimo arba saugojimo centrų;

4.2. turi būti paženklinta taip, kad ant šiaudelių ar kitų pakuočių nurodytas numeris sutaptų su Reikalavimų 15.4 punkte nurodytame veterinarijos sertifikate įrašytu numeriu ir numeriu ant indo, kuriame ji saugoma ir vežama.

II. REIKALAVIMAI KIAUŠIALĄSTĖMS IR EMBRIONAMS

5. *In vivo* būdu gauti embrionai turi būti pradėti dirbtinai apsėklinus sperma, atitinkančia Reikalavimus, ir turi būti surenkami, paruošiami ir konservuojami laikantis šių reikalavimų:

5.1. embrionus turi surinkti ir paruošti patvirtinta embrionų surinkimo grupė išvengiant kontakto su bet kuria kita embrionų partija, neatitinkančia Reikalavimų;

5.2. embrionai turi būti surenkami patalpoje, kuri yra atskirta nuo kitų patalpų ir kuri yra geros būklės bei pastatyta iš lengvai valomų ir dezinfekuojamų medžiagų;

5.3. embrionai turi būti paruošiami (tikrinami, plaunami, apdorojami ir sudedami į pažymėtus ir sterilius šiaudelius, ampules arba kitokias pakuotes) stacionarioje arba kilnojamoje laboratorijoje, kuri turi būti teritorijoje, aplink kurią 10 km spinduliu per paskutines 30 dienų nebuvo užfiksuota snukio ir nagų ligos atvejų;

5.4. visa embrionams surinkti, tvarkyti, plauti, šaldyti ir saugoti naudojama įranga prieš naudojimą turi būti sterilizuojama ar tinkamai išvaloma ir dezinfekuojama, kaip numatyta Tarptautinės embrionų perkėlimo draugijos (toliau – IETS) vadove, arba turi būti vienkartinė įranga;

5.5. gyvūniniuose produktuose, kurie naudojami embrionams surinkti, paruošti, plauti arba laikyti skirtose priemonėse ar tirpaluose, neturi būti jokių patogeninių mikroorganizmų. Embrionams surinkti, šaldyti arba saugoti skirtos priemonės ar tirpalai turi būti sterilizuojami taikant patvirtintus metodus pagal IETS vadovą ir tvarkomi taip, kad būtų užtikrintas sterilumas. Prireikus, į embrionams surinkti, paruošti, plauti ir saugoti skirtas priemones gali būti pridėdama antibiotikų pagal IETS vadovą;

5.6. embrionams konservuoti arba saugoti naudojamos šaldymo medžiagos prieš tai neturi būti naudotos kitiems gyvūniniams produktams;

5.7. kiekvienas embrionų šiaudelis, ampulė arba kita pakuotė turi būti aiškiai suženklinta etiketėmis vadovaujantis standartizuota sistema pagal IETS vadovą;

5.8. embrionai turi būti plaunami pagal IETS vadovą, o skaidrusis embriono apvalkalas (*zona pellucida*) turi būti nepalietas iki plovimo ir po jo. Jei reikia nukenksminti arba pašalinti tam tikrus virusus, standartinė plovimo procedūra turi būti keičiama ir numatomas papildomas plovimas fermentu tripsinu pagal IETS vadovą;

5.9. iš skirtingų gyvūnų paimti embrionai neplaunami kartu;

5.10. turi būti ištirtas visas embriono skaidrusis apvalkalas (*zona pellucida*), apžiūrint visą jo ne mažiau kaip 40 kartų padidintą paviršiaus plotą, ir turi būti patvirtinta, kad jis yra nepažeistas ir nėra jokių prie jo prilipusių svetimkūnių;

5.11. jei embrionų partijos, kurią ištyrus, kaip aprašyta šio priedo 5.10 punkte, neatitikimų nenustatoma, embrionai turi būti dedami į sterilius šiaudelius, ampules ar kitą pakuotę, kuri suženklinama pagal šio priedo 5.7 punkto nuostatas ir nedelsiant užplombuojama;

5.12. prireikus, kiekvienas embrionas turi būti kuo greičiau užšaldomas ir saugomas patalpoje, kurią prižiūri embrionų surinkimo grupės veterinarijos gydytojas;

5.13. kiekviena embrionų surinkimo grupė turi siųsti oficialiam tyrimui jos veikloje nustatytų negyvybingų embrionų ar kiaušialąsčių naudotų išplovimo ir perplovimo skysčių mėginius patikrinti, ar šie nėra užkrėsti bakterijomis ir virusais, kaip numatyta IETS vadove;

5.14. kiekviena embrionų surinkimo grupė dvejus metus po embrionų pardavimo arba importo saugo su embrionų surinkimu susijusius duomenis apie:

5.14.1. atitinkamų gyvūnų donorų veislę, amžių ir tapatybę,

5.14.2. embrionų surinkimo grupės atlikto embrionų surinkimo, paruošimo ir saugojimo vietą,

5.14.3. embrionų tapatybę ir išsamią informaciją apie siuntos adresatą.

6. Surenkant ir paruošiant kiaušialąstes, kiaušides ir kitus audinius, naudotinus apvaisinant *in vitro* būdu ir (arba) auginant *in vitro* būdu, taikomi šio priedo 5 punkte nurodyti reikalavimai. Taip pat taikomi šie reikalavimai:

6.1. gyvūnų donorų kilmės ūkis turi būti žinomas ir kontroliuojamas VMVT;

6.2. jeigu kiaušidės ir kiti audiniai yra renkami skerdykloje iš atskirų gyvūnų arba iš gyvūnų donorų siuntų (surinkimas iš siuntų), skerdykla turi turėti veterinarinio patvirtinimo numerį, suteiktą vadovaujantis Gyvūninio maisto tvarkymo subjektų veterinarinio patvirtinimo ir registravimo tvarkos aprašu, patvirtintu Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2006 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. B1-738 (Žin., 2006, Nr. [8-312](#)), ir būti prižiūrima valstybinio veterinarijos gydytojo, kuris turi užtikrinti, kad būtų atliekami galimų gyvūnų donorų priešskerdiminiai ir poskerdiminiai patikrinimai, ir patvirtinti, kad nenustatyta jokių atitinkamų užkrečiamųjų ligų, kuriomis gali užsikrėsti gyvūnai, požymių. Skerdykla turi būti teritorijoje, aplink kurią 10 kilometrų spinduliu bent per paskutines 30 dienų nebuvo užfiksuota snukio ir nagų ligos atvejų;

6.3. kiaušidžių partijos neturi patekti į paruošimo laboratoriją, kol nebus užbaigtas gyvūnų donorų poskerdiminis tyrimas;

6.4. kiaušidėms ir kitiems audiniams paimti ir vežti skirta įranga prieš naudojimą turi būti išvaloma ir dezinfekuojama arba sterilizuojama bei naudojama tik tam tikslui.

7. *In vitro* apvaisinimo būdu gautų embrionų paruošimui taikomi šio priedo 5 punkte nurodyti reikalavimai. Taip pat taikomi šie reikalavimai:

7.1. *in vitro* apvaisinimo būdu gaunami embrionai turi būti pradėti apvaisinant *in vitro* būdu

Reikalavimų nuostatas atitinkančia sperma;

7.2. pasibaigus auginimo *in vitro* laikotarpiui, prieš embrionus užšaldant, laikant ir vežant, jie turi būti nuplaunami ir apdorojami, kaip nurodyta šio priedo 5.8, 5.10 ir 5.11 punktuose;

7.3. iš skirtingų gyvūnų donorų (jei paimama iš atskiro gyvūno) arba iš skirtingų surinkimo partijų paimti embrionai turi būti plaunami atskirai;

7.4. iš skirtingų gyvūnų donorų (jei paimama iš atskiro gyvūno) arba iš skirtingų surinkimo partijų paimti embrionai neturi būti laikomi tame pačiame šiaudelyje, ampulėje arba kitoje pakuotėje.

8. Prieš atliekant mikromanipuliacijas, kurios gali pažeisti skaidrųjį apvaskalą (*zona pellucida*), visi embrionai arba kiaušialąstės turi būti surenkamos ir paruošiamos laikantis šio priedo 5–7 punktų reikalavimų. Taip pat taikomi šie reikalavimai:

8.1. jeigu su embrionais atliekamos mikromanipuliacijos, per kurias įsiskverbiama į skaidrųjį apvaskalą (*zona pellucida*), jos turi būti atliekamos tinkamose laboratorinėse patalpose prižiūrint embrionų surinkimo grupės veterinarijos gydytojui;

8.2. kiekviena embrionų surinkimo grupė pagal šio priedo 5.14 punkto nuostatas saugo savo veiklos duomenis, įskaitant informaciją apie embrionams atliekamas mikromanipuliacijas, per kurias įsiskverbiama į skaidrųjį apvaskalą (*zona pellucida*). Kai embrionai gaunami *in vitro* apvaisinimo būdu, embriono tapatybę galima nustatyti pagal partiją, tačiau turi būti pateikiama išsami informacija, nurodant kiaušidžių ir (arba) kiaušialąsčių surinkimo datą, vietą ir gyvūnų donorų kilmės ūkį.

9. Embrionai turi būti saugomi laikantis šių reikalavimų:

9.1. kiekviena embrionų surinkimo ir gamybos grupė turi užtikrinti, kad embrionai būtų saugomi esant tinkamai temperatūrai Reikalavimų 4 priedo 6.8 punkte nurodytose saugojimo patalpose;

9.2. užšaldyti embrionai iki išsiuntimo ne trumpiau kaip 30 dienų nuo surinkimo arba pagaminimo dienos turi būti saugomi patvirtintomis sąlygomis.

10. Embrionai vežami laikantis šių reikalavimų:

10.1. prekybai skirti embrionai į paskirties Europos Sąjungos valstybę narę turi būti vežami induose, kurie prieš naudojimą buvo išvalyti, dezinfekuoti arba sterilizuoti, arba vienkartinuose induose, kurie buvo užplombuoti ir sunumeruoti prieš išvežimą iš patvirtintų saugojimo patalpų;

10.2. šiaudeliai, ampulės ar kitos pakuotės turi būti suženklintos taip, kad ant šiaudelių, ampulių ar kitų pakuočių nurodytas numeris sutaptų su Reikalavimų 16.3 punkte nurodytame veterinarijos sertifikate įrašytu numeriu ir su numeriu ant indo, kuriame jie saugomi ir vežami.

Papildyta priedu:

Nr. [B1-452](#), 2010-12-10, Žin., 2010, Nr. 147-7554 (2010-12-16), i. k. 110110MISAK00B1-452

7 priedas. Neteko galios nuo 2009-12-11

Priedo naikinimas:

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, Žin. 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-377](#), 2009-08-31, Žin., 2009, Nr. 106-4468 (2009-09-05), i. k. 109110MISAK00B1-377

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. B1-559 "Dėl Reikalavimų prekybai gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais bei jų importui patvirtinimo" pakeitimo

2.

Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-524](#), 2009-12-04, Žin., 2009, Nr. 146-6541 (2009-12-10), i. k. 109110MISAK00B1-524

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. B1-559 "Dėl Reikalavimų prekybai gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais bei jų importui patvirtinimo" pakeitimo

3.

Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-249](#), 2010-07-07, Žin., 2010, Nr. 83-4397 (2010-07-14), i. k. 110110MISAK00B1-249

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. B1-559 "Dėl Reikalavimų prekybai gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais bei jų importui patvirtinimo" pakeitimo

4.

Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-452](#), 2010-12-10, Žin., 2010, Nr. 147-7554 (2010-12-16), i. k. 110110MISAK00B1-452

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. B1-559 "Dėl Reikalavimų prekybai gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais bei jų importui patvirtinimo" pakeitimo

5.

Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-315](#), 2011-06-30, Žin., 2011, Nr. 80-3953 (2011-07-02), i. k. 111110MISAK00B1-315

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. B1-559 "Dėl Reikalavimų prekybai gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais bei jų importui patvirtinimo" pakeitimo

6.

Lietuvos Respublikos valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Įsakymas

Nr. [B1-290](#), 2012-04-05, Žin., 2012, Nr. 43-2131 (2012-04-12), i. k. 112110MISAK00B1-290

Dėl Valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos direktoriaus 2005 m. spalio 11 d. įsakymo Nr. B1-559 "Dėl Reikalavimų prekybai gyvūnais, sperma, kiaušialąstėmis ir embrionais bei jų importui patvirtinimo" pakeitimo